

SZABADTÉRI NÉPRAJZI MÚZEUM

2011

SZÖVEGES BESZÁMOLÓ

Általános indoklás (a feladatkör, tevékenység bemutatása)

(2011. évi szervezeti átalakítások, személyi változások, alapdokumentumok módosításai, stb.)

	2011. tény	2012. terv (létszámcsökkentés hatása)
Engedélyezett összlétszám (fő, töredék is lehet)	137	116
Ebből magasabb vezető vagy vezető (fő, töredék is lehet)	7	7
Ebből szakmai munkakörben foglalkoztatottak (fő, töredék is lehet)	58	53
Ebből nem szakmai munkakörben foglalkoztatottak (fő, töredék is lehet)	72	56

Dr. Cseri Miklós újabb főigazgatói megbízása 2011. január 1-jével kezdődött meg. A felsővezetői és középvezetői szinteken az év során egy személyi változás történt. A 2011. harmadik hónapjában bekövetkezett zárolások miatt kevesebb teremört alkalmaztunk, illetve kisebb óraszámokban tudtunk számukra munkát biztosítani. A kényszerű intézkedés a kiállítások látogathatóságát nem csökkentette, sőt, határozott célkitűzése volt az intézménynek, hogy a látogatóink magasabb színvonalú tájékoztatást kapjanak, több nyitva tartó kiállítási épületet tekinthessenek meg. E cél elérése érdekében a teljes nyitva tartás időszakában heti 1, illetve másfél nap időtartamban, a téli nyitva tartás idején, hétvégeken saját szakalkalmazottaink is elláttak kiállításőri feladatokat. Az intézkedés jelentős költségmegtakarítást eredményezett, amely nélkül intézményünk nem lett volna 2011-ben finanszírozható. A változás szükségessé tette év közben éves munkatervünk átrendezését, bizonyos tervezett muzeológiai, restaurátori, nyilvántartási és egyéb szakfeladatok csökkentését vagy kényszerű elhagyását, esetleg későbbi időpontra történő megvalósítását. Az európai önkéntesség évében ugyanakkor számos feladat ellátásában jelentős eredménnyel működtek közre a márciustól belépő önkéntes munkatársak, szám szerint közel százan.

Az év utolsó hónapjában a szervezeti kérdéseket a miniszter által előírt csoportos létszámcsökkentés szükségletei jelentősen befolyásolták. A folyamat során az intézmény vezetője elvégezte a Közalkalmazotti Tanáccsal az egyeztetéseket, elvégezte tájékoztatói kötelezettségét. A felső- és középvezetők bevonásával megtörtént az elbocsájtásra kerülő munkatársak feladatainak átrendezése, az átadás-átvétel előkészítése.

A Szabadtéri Néprajzi Múzeum új Alapító Okirattal, majd 2011 első negyedévében jóváhagyott Szervezeti és Működési Szabályzat birtokában folytatta tevékenységét. Az első negyedévben az SZMSZ mellett aktualizáltuk az intézmény belső szabályzatait, az osztályvezetők elkészítették a munkatársak minősítéseit, valamint sor került az év során az egyes igazgatóságok többségében az ellenőrzési nyomvonalának kiegészítésére is.

FŐBB MUNKATERVI PONTOK TELJESÜLÉSE:

Alapító okiratban megfogalmazott országos feladat teljesítése:

A Szabadtéri Néprajzi Múzeum 2010-ben megnyílt új tájegysége, az Észak-magyarországi falu nemcsak komoly érdeklődést szerzett a látogatók körében, hanem 2011-ben a múzeumi szakma elismerését is kivívta. Az év kiemelkedő eseménye volt, hogy intézményünk az első alkalommal kiírt „Az év kiállítása” pályázaton nyert a módszertani megújulást hozó, interaktív, ugyanakkor magas tudományos értéket hordozó kiállításával, amelyhez 1 millió forintos díj is járult.

Ugyancsak kiemelkedő esemény volt számunkra „A Felemelő Század” tematikus évad keretében, az NKA támogatásával 2011 májusában megnyílt időszak kiállításunk, „A vasút fénykora – A vidék modernizációja”, amelynek kurátora dr. Sári Zsolt tudományos titkár volt.

Másik új kiállításunk, szintén az NKA támogatásával készült, a Dél-Dunántúl tájegység Hidasi lakóházában nyílt meg, „A történelem sodrában” címmel, és a dél-dunántúli lakosságcserek történetét idézte fel, nehéz emberi sorsok középpontba állításával (kurátor dr. Vass Erika). Az év harmadik kiállítási eseménye ismét időszak kiállítás, az Erdély virágai 2011. november 11-én nyílt meg, és a múzeum erdélyi OTKA kutatásának fotóanyagát hozta közel a látogatók és kutatók számára (dr. Vass Erika, Buzás Miklós, Dr. Bereczki Ibolya, Kovács Zsuzsa, Hugyecsek Balázs).

Az intézmény Európai Unió által támogatott projektjei közül a TÁMOP 3.2.8/A/08 - „Múzeumok Mindenkinek” Program – Múzeumok oktatási-képzési szerepének erősítése – Központi módszertani fejlesztés a tervezettnél megfelelően folytatódott, eredményeiről a későbbiekben részletesen írunk.

Eredményesen zárult a Skanzen Örökség Iskola című, a TÁMOP 3.2.11. konstrukció keretben nyertes projektünk, valamint a Skanzen és akadálymentes hozzáférést segítő KMOP-2009-4.4.2 projekt (A Skanzen / Szabadtéri Néprajzi Múzeum Szentendre akadálymentes hozzáférhetősége a látási, hallási, értelmi és mozgásszervi fogyatékkal élők számára).

A múzeum kiemelt figyelmet fordított a múzeum körül létrehozott hálózatok működtetésére, a minél szélesebb társadalmi és szakmai bázis kialakítására, mind a tájházak, a szellemi örökség, a múzeumpedagógia területén, valamint 2011-ben az önkéntesség éve jegyében a múzeumi önkéntesek toborzásában is.

Szervezett önkénteseket foglalkoztató programunkat ebben az évben indítottuk el. Februártól egy önkéntes koordinátor dolgozott heti két napban a múzeumban. Az ő feladata volt az intézményt felkereső önkéntesek kiközvetítése az egyes helyszínekre, továbbá az összes adminisztrációs munka elvégzése.

Önkénteseket legnagyobb számban az élő múzeumi helyszíneken, terület karbantartási munkákban és a rendezvények alkalmával foglalkoztattunk. A terület karbantartási munkák során leginkább csoportos önkéntesek dolgoztak, vállalati csapatépítés keretében, illetve az örökbefogadott tájegységeken iskolás csoportok. November közepéig 229 munkanapot, 1832 órát dolgoztak az önkéntesek + önkéntes koordinátor 78 napot 624 órát.

Az év során két önkéntes családi napot tartottunk. A 2012-es évben a programunkat folytatni kívánjuk, az idei év tapasztalatait munkánkba építve, újabb feladatkörökben kívánunk önkénteseket alkalmazni.

A nemzetközi kapcsolataink területén, valamint a múzeum kutatási programjában is meghatározó feladat a 2010-ben a Kultúra 2007-13 keretprogram támogatásával elindított projektünk. A “CULTURE AND NATURE: THE EUROPEAN HERITAGE OF SHEEP FARMING AND PASTORAL LIFE” című program, azaz „Kultúra és természet: a juhtartás és a pásztorkodás európai öröksége”) mely egészen 2014. augusztus 31-ig tart, s az európai

juhartás és pásztorkodás örökségével foglalkozik. (Azonosító: 2010 - 0939/001 - 001 CU7 - MULT7)

A projekt legfőbb célja, hogy a szakma és a laikusok figyelmét az európai juhtenyésztés és pásztorkodás felé fordítva elősegítse ennek a közös kulturális örökségnek megismerését és megőrzését. A projekt során megvalósuló nemzetközi kiállítások, kulturális rendezvények, a megszülető oktatási programok és a megjelenő publikációk hozzájárulhatnak a juhászathoz kapcsolódó turizmus fellendítéséhez, támogathatják, sőt erősíthetik a juhtartó területek és társadalmi csoportok identitását, fenntarthatják a pásztorkodáshoz kapcsolódó kulturális és gazdasági tevékenységeket, valamint erősíthetik a témához kapcsolódó művészi és szakmai kreativitást, illetve együttműködést. Az így megvalósuló programoknak nagy hangsúlyt kell fektetniük a juhászok természet közeli életmódjára, a tájjal való sajátos kapcsolatukra és arra a számos kulturális elemre, melyekben mindezek a jellegzetességek visszatükröződnek úgy, mint a zenében, a szokásvilágban, a viseletben, az építészetben, vagy éppen a táplálkozáskultúrában.

A projekt nyolc európai ország (Franciaország, Görögország, Lengyelország, Bulgária, Észtország, Spanyolország, Olaszország és Magyarország) részt vételével, a Szabadtéri Néprajzi Múzeum vezetésével valósul meg.

Kiemelt tevékenységünk része volt 2011 során az Alapító okiratban meghatározott kompetencia feladataink elvégzése, amely jelentős része a Múzeumi Oktatási és Képzési Központ (MOKK) és a Szellemi Kulturális Örökség Igazgatóság (SZKÖI) feladataiban jelentkezett. Az Alapító okiratban megfogalmazott kompetencia feladatok sorában a tájházak muzeológiai és ismeretátadó tevékenységének támogatása szintén fontos helyet foglal el. A Magyarországi Tájházak Szövetségének bevonásával és közreműködésével megvalósult kiállítás sorozatunk „A paraszti polgárosodás tárgyi világa és a nemzeti jelképek a magyarországi tájházakban” összefoglaló címmel időszaki kiállítások nyíltak 2011-ben több helyszínen, és az azonos című vándorkiállítást a tervezetthez képest több helyszínen, így az évben utolsóként az Öntödei Múzeumban mutathattuk be.

Kiemelt muzeológiai, kiállítás-gondozási és karbantartási feladatok

A Szabadtéri Néprajzi Múzeum 2011-ben kiemelt figyelmet fordított a revíziós és raktár-rendezési feladatok elvégzésére. Az utóbbi évek extenzív gyűjteményi tevékenységének lezárultával sikeres volt a Tudományos Igazgatóság munkatársainak az intenzív feladatvégzésre való átállása. Ennek egyik rendkívül sikeres teljesítménye a műtárgy revíziós feladatok végzése, melynek során 3579 műtárgyat revízióztunk.

A múzeumi Adattárral kapcsolatos szakmai-rendezési feladatok mennyiségi és minőségi téren idén is sikeres mutatókat eredményeztek. Az intézmény – esetenként több évtizedes – korábbi elmaradásainak felszámolásában az Adattár munkatársai a Busai Imréné által koordinált munka során -, együttműködve a muzeológusokkal idén is komoly eredményeket értek el.

A Skanzen Örökség Program (2008-2010) megvalósítása után kiemelt feladat volt a múzeum számára a több mint 300 építmény karbantartása, különösen az épületek tetőszerkezetének felújítása. A karbantartási, felújítási koncepciót a múzeum elkészítette. Ennek legfőbb akadálya a zárolások miatt a pénzügyi források hiánya, ennek ellenére számos karbantartási, felújítási feladatot elvégzett a múzeum:

Felső-Tiszavidék tájegység

- Agyagjárdák gyomtalanítása, sarabolása, döngölése
- Mándi templom teljes homlokzat felújítási munkálatai
- Botpaládi kerítés megerősítése, kapufélfák újrafaragása

- Kerítések javítása, faanyagpótlással
- Kerítések fonása, osztályozatlan zöld vesszőből
- működő tüzelőberendezések karbantartása
- Nagykálló-Nyíradony utas WC üzembe helyezése, tereprendezéssel
- csónak alakú kopjafák (2db) hiteles másolatainak elkészítése
- zsendelyfaragás, a Mándi templomhoz

Alföldi mezőváros

- Pékség: agyagtejezés, festés, meszelés, vakolatjavítás, beltérben, tűztér helyreállítási munkái
- Sükösd: szabadkémény újrafalazása
- Nádtetők gerincjavítási munkái: Sükösd, Hajdúbagos (nádfelverés, „gerincszegés, élek javítása)
- Dusnok: karbantartási munkák
- működő tüzelőberendezések karbantartása
- kerítések faanyagpótlásos javítási munkái

Alföldi állattartó tanya:

- Nádtetők gerincjavítási munkái: juhok ólja, tüzelősól (nádfelverés, „gerincszegés, élek javítása)
- új működő tüzelőberendezés építése a szálláson
- Tüzelősól: kémény helyreállítási munkái, kéménybádog elhelyezése

Kisalföld

- Harka: homlokzat javítása, tetőn cserépatrakás szétfagyott cserepek pótlásával
- Rábcakapi pajta: nádfalazás
- Nagybajcsi méhes: új kerítés készítése gyertyánvesszőből, nádtető javítási munkái
- Rábcakapi lakóház: alap megerősítése, hátsó fronti vízelvezetés, drénezés
- Fertőhomoki pajta: kapu javítása faanyagpótlással

Dél-Dunántúl

- Kerítések javítása faanyagpótlással, gyertyánvesszőből kerítés fonása
- Hidas: belső festések vakolatjavítással, külső homlokzat javítása, kerítés és kapu faanyagpótlásos javítása, festése, a kiállításhoz vagon legyártása fenyőből, helyszíni szereléssel, cserepezés javítása: szétfagyott cserepek pótlásával
- Szenna: cserépkályha bontása, alapozás és szigetelés után újraépítése
- Szenna, Zádor: az áprilisi szélvihar okozta károk helyreállítási munkái, zsúptetők fonott gerincének javítása
- Fadd: 2(4,50x2,30) nádfal építése

Bakony-Balaton

- Nyírad: törött szarufák cseréje, új tetőlécezés készítése, zsúpkévék felkötése, teljes külső-belső felújítás, járdadöngöléssel
- Óbudavár: homlokzat helyreállítási munkái
- Kádárta: disznóól garanciális javítási munkái
- a teljes tájegységben vízelvezetés megoldása
- Kálvária: teljes felújítás, vakolatjavítás, meszelés, kapu rozsdátlanítása, újrafestése

Nyugat-Dunántúl

- Bajánsenye méhes: új zsúptető készítése
- vízvételi lehetőség kiépítése

Felföldi mezőváros

- Köztéri pince: világítás korszerűsítése
- Mád kereskedőház: a teljes homlokzat felújítása vakolatjavítással, vápabádogozás, kéményfelújítás, cserepezés a szétfagyott cserepek pótlásával, macskalépcső javítási munkái
- Tállya: teremörpihenő felújítási munkái, víz elleni szigetelés helyreállítása járdabontással, újraépítésével, homlokzat javítás

Észak-Magyarország

- Novaj: homlokzat felújítása, tapasztás, meszelés
- Nemesradnót: tüzelőberendezés javítása

Múzeumi Oktatási és Képzési Központ (MOKK)

A 2006-ban alapított Múzeumi Oktatási és Képzési Központ kiemelt, fő tevékenysége a 2008-2013 közötti időszakban a „**Múzeumok Mindenkinek**” Program - **Múzeumok oktatási-képzési szerepének erősítése, központi módszertani fejlesztés – (TÁMOP-3.2.8/A-08-2008-0002)** 2011. évre vonatkozó feladatainak végrehajtása, valamint a felkészülés megkezdése a 2012-2013. évi fejlesztésekre, s a 2013 utáni öt éves fenntartási időszakra.

Az MMP projektet a 2011. évi előrehaladási programnak megfelelően maradéktalanul megvalósítottuk annak ellenére, hogy MOKK szervezetében komoly változások történtek az év első negyedében. Szinte egy időben három munkakörben – úgymint oktatásszervezés, disszemináció, múzeumi koordinátori hálózat irányítása – történt változás, távoztak szakmai megvalósítók, s kerültek új munkatársak a tevékenység ellátására. Tovább nehezítette a projekt megvalósítását, hogy a balesetet szenvedett kommunikációs referens feladatait (tájékoztató, nyilvánosság, Múzeumok Őszi Fesztiválja) fél éven át megosztva a MOKK többi munkatársa látta el.

A MOKK fő tevékenységei: módszertani fejlesztés és kutatás, képzések, disszemináció, múzeumi koordinátori hálózat működtetése, tájékoztató és nyilvánosság.

Kutatások, módszertani fejlesztések

Tekintettel arra, hogy 2010-ben a projektben vállalt **kutatásokat és módszertani fejlesztéseket** befejeztük, 2011-ben célunk az volt, hogy széles körben adjunk számot eredményeinkről konferenciákon, koordinátori rendezvényeken, egyetemi eseményeken.

Szakmai továbbképzések

Tevékenységeink között kiemelkedő helyet foglal el felnőttképzési szakmai tevékenységünk, melynek egyenletes színvonalát biztosítja, hogy intézményünk minősített felnőttképzési akkreditációval rendelkezik. 2011-ben befejeződött valamennyi (10 féle) képzésünk alapításhoz és indításhoz szükséges programakkreditáció, s ezzel teljesítettük a képzési indikátorszámot.

2011-ben **67 képzési napon 10 képzés** szervezésére került sor, melyen 137, a múzeumok és oktatási intézmények által delegált hallgató vett részt. (Közöttük 3 erdélyi múzeum munkatárs részvételét is biztosítottuk.) Ezzel összesen már 396 fő végzett a MOKK képzéseinek keretében.

Előadóiak száma 99 fő, (melyből 13 fő az SZNM munkatársa) a témát magas szinten ismerő, a gyakorlatban is alkalmazó múzeumokban, különböző oktatási (középfokú, felsőfokú) intézményekben, minisztériumban, dolgozó szakemberek.

MMP rendezvények

A Múzeumok Mindenkinek projekt keretében évente egy országos jelentőségű **múzeumpedagógiai konferenciát szervezünk**. (2009. Győr, 2010 Szolnok, 2011. Miskolc, 2012 Szentendre). 2011. november 2-3-án, Digitális Menetrend címmel, a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmával Miskolcon tartottuk meg a **3. Országos Múzeumpedagógiai Konferenciát**, melynek társrendezői: Herman Ottó Múzeum Miskolc, - Miskolci Galéria Városi Művészeti Múzeum, MTA MAB Művészettörténeti Munkabizottsága. A konferencián azokra az interpretálási lehetőségekre kívántuk felhívni a figyelmet, amelyek segítik a múzeumok igazodását napjaink kommunikációs trendjéhez. Célunk volt bemutatni a múzeumpedagógiai módszertan frissítésének lehetőségeit az internet és a digitális technika általános elemeinek alkalmazásával. Résztvevők száma: 114 fő

Szellemi Kulturális Örökség Igazgatósága

1. Az igazgatóság feladatai közé tartozik szakmai javaslatok, döntési javaslatok előkészítése a Szellemi Kulturális Örökség Magyar Nemzeti Bizottsága (a továbbiakban Nemzeti Bizottság) számára, melyeket a 2011 során tartott ülésen (július 12), dr. Csonka-Takács Eszter az SZNM SZKÖI igazgatója terjesztett elő. Ezeket a Nemzeti Bizottság tárgyalta és elfogadta.

2. Magyarországon 2008-ban jött létre és azóta bővül „A szellemi kulturális örökség nemzeti jegyzéke” (a továbbiakban nemzeti jegyzék). Az igazgatóság feladata a nemzeti jegyzék gondozása, melynek kapcsán az igazgatóság munkatársai 2011-ben is rendszeresen információt nyújtottak az érdeklődő közösségek számára, ismeretterjesztő fórumokat rendeztek a közösségek körében (Bóly, Kalocsa, Mezőtúr, Mende, Eger, Miskolc, Pécsvárad stb.), szakmai és gyakorlati tanácsokkal látták el őket a nemzeti jegyzékre jelölés folyamatában, illetve a felvétel utáni teendőket illetően. Az igazgatóság új jelöléseket fogadott (Szany, Sajópálfalva), valamint feldolgozta a Nemzeti Bizottság elé terjesztendő közösségi jelöléseket (Mende, Bóly, Moha), előkészítette azokat a Nemzeti Bizottság számára, majd a nemzeti jegyzékre kerülésük után hozzáférhetővé tette a jelölések anyagát, dokumentációját. Hosszas egyeztetések után 2011-ben három új, illetve az együttműködés során módosított jelölés érkezett be az igazgatósághoz (mendei templomdíszítés, bólyi Emmauszjárás, mohai tikverőzés).

Minden formailag hibátlan jelölést két-két független szakértő értékelt. Az új szakértők adatait fevettük az erre a célra készített szakértői nyilvántartásba.

Az igazgatóság a három jelöléshez formailag egységes módon előkészítette az anyagokat a nemzeti bizottság számára: a jelölésekhez tartalmi összefoglalót készített, regisztrációs lapot csatolt, ismertette a szakértők véleményét, javaslatait, bemutatta a felvétel kritériumainak való megfelelés módját.

A Szellemi Kulturális Örökség Magyar Nemzeti Bizottsága 2011-ben július 12-én ült össze. Az ülésre előkészített jelölések tárgyalása után azokat a bizottság javasolta felvenni a nemzeti jegyzékre.

3. Az igazgatóság feladata a szellemi kulturális örökség honlapjának üzemeltetése (www.szellemiorkseg.hu).

A szellemi kulturális örökség elem nemzeti jegyzékre történő felvétele után a teljes dokumentáció megtalálható és kereshető a honlapon. Jelenleg (2011 végéig) olvasható és PDF formátumban letölthető a nemzeti jegyzéken szereplő 10 közösségi elem szöveges jelölési anyaga, megtekinthető a jelölési fotódokumentáció és a jelölő közösség által benyújtott film. Az adatbázis lehetőséget nyújt a szöveges dokumentumban történő összetett keresésre.

A nemzeti jegyzéken szereplő örökség-elemek közzététele részeként kiteljesedett a Népművészet Mesterei tudásának és tevékenységének önálló honlapon történő feldolgozása. Az igazgatóság továbbra is összefogta és koordinálta a Népművészet Mesterei témakört feldolgozó munkacsoport működését, melyben több intézmény szakemberei (MTA ZTI, MTA NKI, Hagyományok Háza, Néprajzi Múzeum, Zeneakadémia) vezetik az egyes témacsoportok munkálatait. A szellemi örökség honlapra 2010-ben felkerült a Népművészet Mestereinek teljes listája, emellett 2011-ben bővült a mesterek adatainak feldolgozottsága, mely ezidáig 70%-os készültségi fokot ért el, és ennek eredményeként az adatok elérhetők az önálló www.nepmuveszetmestere.hu weboldalon.

4. Az igazgatóság egész évben nagy hangsúlyt fektetett a nemzeti jegyzékre került elemek bemutatására. Ennek a célnak a megvalósítását igyekszik biztosítani a programsorozat, amelynek keretében a nemzeti jegyzéken szereplő, a szellemi kulturális örökségüket gyakorló közösségek különböző rendezvényeken rendszeres bemutatkozási lehetőséget kapnak az igazgatóság szervezésében. A Szabadtéri Néprajzi Múzeum nagy naptári ünnepek alkalmából rendezett programjain rendszeresen bemutatkoznak a közösségek.

A 2011. év legnagyobb rendezvénye a Pünkösdi Sokadalom alkalmából lebonyolított nemzetközi szellemi kulturális örökség találkozó volt.

2011. június 12-13-án, Pünkösöd vasárnapján és hétfőjén az UNESCO *szellemi kulturális örökségének reprezentatív listáján*, valamint Magyarország *nemzeti jegyzékén* szereplő közösségek nemzetközi seregszemléjére került sor.

Három országból érkeztek énekes, táncos, népzenei csoportok, emellett Magyarország nyolc szellemi kulturális örökség-eleme mutatkozott be: a mesemondásban, táncban, éneklésben, hangszeres zenében, kézművességben kiemelkedő Népművészet Mesterei, körtáncokkal, díszes viseletükkel, sajátos babfőző technikájukkal és busómaszk-faragó hagyományukkal a mohácsi sokacok, a halasi csipkevarró asszonyok titkos tudományukkal, a jellegzetes birkapörkölt főzés mikéntjét élőben bemutató karcagiak, a kalocsai hímzést és pingálást ma is gyakorló asszonyok és a színes viseletet hordó táncosok, a mezőtúri fazekesség legjobb mesterei, a magyar solymászat képviselői, és a matyó örökséget éltető hímzők, bútorfestők és a táncosok.

A találkozón a nyolc magyarországi elem mellett vendégül láttuk a călușari rítustánc őrzőit Romániából, Horvátországból az isztriai kétszólamú éneklés, valamint Szlovákiából a fujara hangszer mestereit.

Pünkösöd ünnepéhez kapcsolódóan három közösségtől láthattunk pünkösdölő népszokást: a kalocsai csoport a magyar hagyományt, a mohácsi sokacok a magyarországi horvát *krajlice* nevű pünkösdi szokást, a romániai közösség pedig a pünkösdhez is kapcsolódó *căluș* rítust mutatta be a kétnapos rendezvényen.

A programok között szerepelt a szellemi kulturális örökség jegyzékein nyilvántartott közösségek bemutatkozója: kézműves bemutatók és foglalkozások, ételkóstolás, táncos-zenés színpadi produkciók, viseletbemutató és ruhapróba, tánctanítás, pünkösdi felvonulás és közös körtánc.

A szellemi kulturális örökség másik nagyszabású, az Igazgatóság által szervezett országos programja 2010 óta a Kulturális Örökség Napjai.

Második alkalommal, 2011. szeptember 16-án került sor a nemzeti jegyzékre felvett elemek nyilvános kihirdetésére. A Kulturális Örökség Napjai megnyitója keretében Dr. Réthelyi Miklós nemzeti erőforrás miniszter nyújtotta át a felterjesztő közösségek képviselőinek a kihirdetés dokumentumát (helyszíne Székesfehérvár Városháza).

A kihirdetés alkalmából 2011. szeptember 17-18-án Székesfehérváron került sor arra a rendezvényre, amelyen közösen bemutatkoztak a nemzeti jegyzéken szereplő örökség-elemeket éltető közösségek.

5. Az igazgatóság készíti el azokat a nemzetközi felterjesztéseket, amelyeket Magyarország az UNESCO különböző szellemi örökséggel kapcsolatos listáira történő felvétel céljából kíván

előterjeszteni. A nemzeti jegyzékről a Nemzeti Bizottság választja ki az adott örökség-elemeket, melyek teljes, angol nyelvű dokumentációját szakértők és társintézmények bevonásával az igazgatóság készíti elő.

A 2010 márciusában tartott nemzeti bizottsági ülésen javasolták felterjeszteni a UNESCO reprezentatív listájára a matyó örökséget és a magyar solymászatot.

A felterjesztés folyamatába a két érintett közösséget is bevonta az Igazgatóság. A Matyó örökség című dokumentációs anyag elkészítéséhez fényképek, információk, adatok, nyersanyagok rendelkezésre bocsátásával járult hozzá az együttműködés során a Matyó Népművészeti Egyesület és a Matyó Múzeum. Kísérő film is készült a rendelkezésre álló nyersanyagból, angol hangalámondással. Március 31-ig a jelölés határidő végéig a felterjesztés elkészült, a párizsi UNESCO központ számára postázásra került. A szellemi kulturális örökség titkárság regisztrálta, befogadta a jelölést. Hiánypótlásról mindezülig nem érkezett értesítés.

Ezzel párhuzamosan a Magyar Solymász Egyesülettel is megtörtént a kapcsolatfelvétel. Előzetes tájékozódás eredményeként sikerült információhoz jutni azzal kapcsolatban, hogy 11 részes állam közös munkája eredményeként együttes nemzetközi jelölés készült a solymászat témájában, melyet a 2010-es kormányközi bizottsági ülésen felvettek a reprezentatív listára, így lehetőség nyílt a közös jelöléshez történő csatlakozásra. Az igazgatóság által elkészített anyagot (levél, nyilatkozat, a kiegészített jelölő nyomtatvány) a minisztérium Kulturális Örökségvédelmi Főosztálya 2010 decemberében elküldte a jelölésben részt vevő államoknak, kérve benne hozzájárulásukat a magyarországi csatlakozás benyújtásához. 2011 első hónapjaiban megtörtént a kapcsolatfelvétel az eredeti jelölést benyújtó Arab Emírátsúkkal. Magyarország kifejezte a csatlakozási szándékát, melyet az Abu Dhabiban összehívott ad hoc megebeszélésen jóváhagytak a felterjesztő államok, és aláírásra került az új, kiegészített felterjesztési dokumentum, melyhez ugyanekkor Magyarország mellett Ausztria is csatlakozott.

Az UNESCO a reprezentatív lista mellett létrehozta a *Kiválasztásra és terjesztésre javasolt szellemi kulturális örökség megőrzését célzó programok, projektek és tevékenységek melyek az Egyezmény elveit és céljait legjobban tükrözik* elnevezésű regisztert. Erre a regiszterre Magyarország 2010-ben felterjesztést nyújtott be **A táncház módszer, mint a szellemi kulturális örökség átörökítésének magyar modellje** címmel.

A 2011. november 22-29. között évi rendes ülését Balin (Indonézia) tartó Kormányközi Bizottság november 25-én tárgyalta a tavaly beérkezett jelöléseket, ezen belül a magyarországi felterjesztést is. A jelölést teljes egyetértéssel felvették a Jó gyakorlatok regiszterébe. A jelöléseket elbíráló bizottság értékelésében kifejtette, hogyan felel meg a táncház módszer az előírt kritériumoknak, emellett kiemelte, hogy maga a felterjesztési dokumentáció is példaértékű, követendő más részes államok számára. A beérkezett 12 jelölésből csak 5-öt javasoltak, és végül vettek föl a regiszterre. Ennek eredményeként jelenleg összesen 8 program, tevékenység szerepel a jó gyakorlatok regiszterében.

A regiszterbe felvett legjobb megőrzési gyakorlatokat az UNESCO terjeszteni fogja, ehhez a párizsi szellemi kulturális örökség titkárság módszertani kézikönyv összeállítását kéri majd a benyújtó Részes Államtól.

Ennek összehangolását az Igazgatóság vállalta, ezért már november 30-án szakmai találkozót tartott a táncházmozgalomhoz közel álló szakértők számára. A jelen lévő mintegy 20 résztvevő egyenként kinyilvánította szándékát, hogy a maga területén részt vesz a módszertani anyag elkészítésében, majd a nemzetközi terjesztés folyamatában.

6. Az igazgatóság kiemelt feladata a szakmai együttműködés kialakítása, és hálózat megszervezése. Az Igazgatóság hosszas egyeztetés után 2011. január 26-án megalakította szakmai referensi hálózatát. Az állami feladatokat ellátó megyei múzeumi igazgatóságokhoz tartozó intézmények munkatársai alkotják a hálózat tagjait, megyénként egy szakembert megbízva a feladatok ellátásával. A referensek feladata az információk közvetítése, megyei szintű fórumok szervezése, az érintett közösségekkel való kapcsolattartás. Munkájukat

megbízás alapján az Igazgatóság koordinálja. Számukra az első ülésen tájékoztatót tartottunk, és bevezető előadásban, vendégelőadó meghívásával mutattuk be az UNESCO egyezmény nemzetközi vonatkozásait.

Április 28-án került sor a megyei referensek második találkozására, amelyen a résztvevők ismertetést kaptak az UNESCO egyezményről, és annak magyarországi végrehajtásáról. Emellett a feladatuk ellátásával kapcsolatos praktikus információkat kaptak, illetve kicserélhették tapasztalataikat a kezdő lépésekről.

Július 8-9-én zajlott a harmadik referens találkozó, amelynek helyszíne Kalocsa volt, a Duna menti Folklor Fesztivál rendezvény keretében.

A megyei referensek évvégi találkozója a Szabadtéri Néprajzi Múzeumban november 14-én volt, amelyen minden szakember beszámolt éves tevékenységéről és a nemzeti jegyzékre jelölést benyújtó közösségekről. Mindezt írásban is rögzítették, e jelentéseket az igazgatóság archiválja. A referensek meghallgathatták az Igazgatóság részéről elhangzott éves SZKÓ beszámolót, amely tartalmazta a referensek közreműködésével lebonyolított programokat is.

A megyei referensi hálózat mellett már működik az önkéntes szakmai hálózat, amely a helyi szakemberek és országos hatókörű civil szervezetek képviselőit tömöríti. A hálózatot kérdőívek szervezetekhez történő eljuttatásával, feldolgozásával, adatbázisként történő működtetésével folyamatosan alakítja ki az igazgatóság.

Az Igazgatóság a szakmai hálózat működtetése mellett nagy hangsúlyt fektet a nemzeti jegyzéken szereplő közösségek együttműködésének biztosítására. Már 2009-ben létrejött a Skanzenben az örökségvédő közösségek hálózata a Tudatos Örökségvédő Közösségek Köre. Ez elsősorban a nemzeti jegyzékre felvett örökség-elemeket hordozó közösségek együttműködését hivatott elősegíteni. Nagyon fontos a közösségek közötti tapasztalatcsere és egymás jó gyakorlatainak a megismerése, mely segíti őket a helyi örökségvédő munkában. A kapcsolattartás jelenleg levelezőlistán keresztül történik, amelynek célja, hogy az információáramlást segítse az érintettek között.

2011 márciusában, a mohácsi busójárás programjaként megrendezésre került a második közösségi fórum, amelyen meghívott szakemberek és minisztériumi tisztviselők közreműködésével az örökség megőrzésének jogi kereteiről, nehézségeiről tanácskoztak a résztvevők.

Az örökségvédő közösségek következő találkozója a Skanzenben volt, a Pünkösdi Sokadalom alkalmából. A két napos nagyrendezvényt megelőző napon közösségi fórum keretében minden nemzeti jegyzéken szereplő közösség bemutatkozott, és ismertette a helyi örökségvédelem egy jó gyakorlatát. Ebből az alkalomból nemzetközi tapasztalatokat is megismerhettek a közösségek, hiszen a három, UNESCO listán örökséggel szereplő szomszédos ország szakemberei is ismertették tapasztalataikat, saját gyakorlataikat.

7. Az egyezmény javaslatait figyelembe véve megindult a szellemi örökséggel kapcsolatos tudományos kutatások felmérése. Első lépésként az akadémiai kutatóintézetek és az egyetemi tanszékek folyamatban lévő kutatási témáit, területeit, szakembereit veszi számba az igazgatóság, intézeti fórumok és kérdőíves felmérés segítségével. Ennek eredménye összefoglalóan és kereshető módon elérhető lesz az igazgatóság által üzemeltetett szellemi örökség honlapon. Jelenleg folyik az anyaggyűjtés. Eddig közel 100 adatlap érkezett be és kerül folyamatosan feldolgozásra.

8. Magyarországi és határon túli civil szervezetek a **Magyar Szellemi Kulturális Örökség Védelméért** címmel az előző évben megkezdett munkát folytatva a Skanzen a TIT-Kossuth Klubbal közösen műhelyfoglalkozást szervezett a határon túli magyar civil szervezetek számára 2011. szeptember 21-24. között.

9. A szellemi örökség egyezmény és a megőrzéssel kapcsolatos hazai feladatok széles szakmai körökben történő bemutatására több alkalommal is sor került. Előadások hangzottak

el különböző konferenciákon, fórumokon, tudományos üléseken, egyetemi előadások, kiállításmegnyitók formájában:

- a. Hungarikum törvénytervezet előkészítő bizottság ülése (FVM) /jan. 14./
- b. SZKÖ kiállítás megnyitó (Mohács) /márc.7./
- c. Regionális konferencia: Hagyományörzés - turizmus (Békéscsaba) /márc. 24./
- d. Tájház Szövetség Közgyűlése - SZKÖ előadás (Szentendre) /ápr. 9./
- e. Múzeumok éjszakája (Eger, Miskolc) /jún. 18./
- f. Túri Napok SZKÖ kiáll. megnyitó (Mezőtúr) /aug. 13-14./
- g. Határon túli műhelyfoglalkozás SZKÖ ea. (Budapest) /szept 21./
- h. Túri fazekastalálkozó, SZKÖ ea. (Mezőtúr) /okt.1./
- i. Decs közösségi fórum (nov. 2.)

Kiállítások rendezésével is a szellemi örökség program népszerűsítését, láthatóvá tételét erősítette az igazgatóság:

1. Mohács busójárás /03. 01./
2. Budapest NEFMI nyílt nap /05. 06-07./
3. Skanzen Pütkösdí Sokadalom /06. 10-13./
4. Eger, Miskolc közösségi fórum /06. 18-19./
5. Kalocsa Duna menti Folklór Fesztivál /07. 07-09./
6. Budapest Szigetfesztivál /08. 12./
7. Mezőtúr Túri vásár /08. 13-14./
8. Székesfehérvár KÖN /09. 15-16./
9. Pécsvárad leányvásár /10. 14-16./

2011-ben elkészült a szellemi kulturális örökség magyarországi logója.

- a) az év folyamán végrehajtott szervezeti, szervezési, takarékosági intézkedések okairól (jogszabályváltozás, a 1025/2011. (II.11.), illetve a 1316/2011. (IX. 19.) Korm. határozatok hatásai, stb.), és azok gazdálkodásra gyakorolt hatásáról, az elért eredmények bemutatásával;

Az év folyamán végrehajtott szervezeti, szervezési, takarékosági intézkedések okairól, és azok a gazdálkodásra gyakorolt hatásának bemutatása:

Szabadtéri Néprajzi Múzeum alapító okirata a 2010. évben lett módosítva, ezt követte a szervezeti és működési szabályzat felülvizsgálata, amely a Múzeum részére egy szervezeti változást idézett elő. A korábban is hatékonyan működő szervezet egy racionális változáson ment keresztül.

A 2011. évben januárjában az állami támogatásunk mértéke 382 millió forint volt, ez elegendő lett volna a működésünkre, úgy hogy a megfelelő kompenzációt megkaptuk az EU-s forrásból megvalósuló projektek fenntartására. Az év folyamán az államháztartási egyensúly megtartása miatt támogatás elvonásra került sor.

A 1025/2011 kormányhatározat végrehajtásáról szóló rendelkezés 47 millió forinttal csökkentette a Múzeum állami támogatását. A támogatás elvonása veszélybe sodorta az Európai Unió által finanszírozott program által meghatározott indikátorokat, amelyben jelentős mutatószám a foglalkoztatottság.

Az állami forrás csökkenése az alábbi területeket érintette:

Kiállításórzés

Intézményünk időszaki jellegű nyitva tartása miatt a teremőrzésre alkalmas munkavállalókat áprilistól-októberig tartó időszakig szoktuk alkalmazni. A megtakarítás egy jelentős részét a béreknél és járulékoknál tudtuk elérni. Kényszerű intézkedések hatására a szakalkalmazottakkal láttuk el a teremőrzést heti 3 nap alkalmával. Az intézkedésünket a 2012. évtől a többi Múzeum is átvette, amellyel ők is jelentős megtakarítást érnek el.

Energia megtakarítás

Rendszeres ellenőrzést végeztük az épületek világításával kapcsolatban, az esti órákban az épület körüli közvilágítást csökkentettük. A szabadságok jelentős részét a munkavállalók decemberben vették ki, így minimálisra csökkent az energia fogyasztásunk.

Egyéb feladatok elhagyása

A támogatás csökkenése maga után vonta a kiadások egyenes arányos csökkenését. A Múzeum működéséhez elengedhetetlen érintésvédelmi felülvizsgálatokat mint feladatot hagytunk el, számolva a hatóságok bírságolás kiszabásával.

Munkatervi feladatok csökkentése

Támogatások jelentős részét az osztályok költségvetésének csökkentésével értük el, ami természetesen a munkatervi feladatok csökkentésével járt. A csökkentés mértéke a költségvetés 10%-át is elérte.

Informatikai beruházások

Fontos feladatnak tartottuk az informatikai eszközök korszerűsítését, a számítógépek átlag életkora meghaladta a 4 évet. A gépek meghibásodása megnehezítette a munkánkat, sok esetben feladat átcsoportosításra volt szükség.

A támogatás elvonása után az állami támogatás 335 millió forint maradt, ami nem fedezte a bér és járulék kiadásainkat.

A 2011. évi problémáinkat tovább nehezítette, hogy a 2010. évben jelentkező vis-maior károk finanszírozási fedezetét nem kaptuk meg. A kár jelentős része a vasúti pályát érintette, amelyet európai uniós forrásból valósítottunk meg, viszont a projekt zárását addig nem tudtuk megvalósítani, ameddig a végleges helyreállítási munkák nem történnek meg.

A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség nyomására saját erőből elkezdtek a vasúti pálya részleges helyreállítását, így a forgalom megindulhatott, noha a töltés és a patakmeder végleges rendezését nem tudtuk elvégezni. Egy újabb nagy esőzés káros hatásai ellen továbbra is védtelenek vagyunk. A végleges helyreállítás az új híd és átereszt megépítésével, valamint a töltés támfalak kialakításával oldható meg.

Az eddigi kiadásainkat költségvetési forrásból finanszíroztunk ami 9,5 millió forint volt, ezzel akartuk hidalni a vis major forrás késői finanszírozását. A támogatás igénylése megtörtént, azonban Intézményünk nem kapott belőle, ami tovább nehezítette gazdasági helyzetünket.

Személyi változások

A 2011. év végén Intézményünk elindította a csoportos létszámleépítés törvényben meghatározott lépéseit. Az állományi létszámunk a 140 főről a 2012. évben 119 főre csökkent le.

- c) vállalkozási tevékenység végzéséről (vállalkozási tevékenység bemutatása a vállalkozás jellege, mértéke; változása, eredményessége; a költségvetési befizetési kötelezettség; az eredmény felhasználási céljai - ideértve, hogy abból mennyit fordítottak az alaptevékenység finanszírozására – szerint);
- d) vegyes rendeltetésű eszközök esetében az értékcsökkenés alaptevékenység és vállalkozási tevékenység közötti megosztási módjának változtatásáról, az alkalmazott új módszerről és annak hatásáról rövid ismertetése;

Vállalkozási tevékenység

A VÁLLALKOZÁSI MARADVÁNY-KIMUTATÁS ELŐÍRT TAGOLÁSA ezer forintbn			
#	Megnevezés	Előző év	Tárgyév
1	2	3	4
01	A. Vállalkozási tevékenység bevételi előirányzata	74 561	71 116
02	- Vállalkozási tevékenység - szakfeladaton elszámolt - értékesítési bevétele (912-ből, 913-ból, 914-ből)	62 303	57 818
03	- Vállalkozási tevékenységhez működési célú pénzeszköz átvétel, visszatérülés államháztartáson kívülről (19-ből, 27-ből, 435-ből, 456-ból, 47-ből)	0	0
04	- Vállalkozási tevékenység működési célú kamatbevétele, realizált árfolyamnyeresége (916-ból, 917-ből)	0	0

05	- Vállalkozási tevékenység működési célú áfa bevétele (919-ből)	12 258	13 298
06	1. Vállalkozási tevékenység működési célú pénzforgalmi bevétele (02+...+05)	74 561	71 116
07	2. Vállalkozási tevékenység működési célú pénzforgalom nélküli bevétele (982-ből, 983-ból)	1 244	150
08	I. Vállalkozási tevékenység működési célú költségvetési bevételei (1+2)	75 805	71 266
22	B. Vállalkozási tevékenység szakfeladaton elszámolt bevételei összesen (I+II+III)	75 805	71 266
23	C. Vállalkozási tevékenység szakfeladaton elszámolt bevételi maradványa (B-A)	1 244	150
24	D. Vállalkozási tevékenység kiadási előirányzata	74 561	71 116
25	- Vállalkozási tevékenység személyi juttatásai (51-ből, 52-ből)	22 804	18 356
26	- Vállalkozási tevékenység munkaadót terhelő járulékai (53-ből)	6 079	4 920
27	- Vállalkozási tevékenység dologi kiadásai (áfa nélkül) (54-56-ből)	32 388	35 519
28	- Vállalkozási tevékenység működési célú áfa kiadásai (561-ből)	8 097	8 880
32	8. Vállalkozási tevékenység működési célú pénzforgalmi kiadása (25+...+31)	69 368	67 675
33	9. Vállalkozási tevékenység működési célú pénzforgalom nélküli kiadásai (594)	1 244	150
34	IV. Vállalkozási tevékenység működési célú költségvetési kiadásai (8+9)	70 612	67 825
35	- Vállalkozási tevékenység felhalmozási és tőkekiadásai (11-ből, 12-ből, 13-ből, 14-ből, 17-ből, 19-ből)	640	0
38	- Vállalkozási tevékenység felhalmozási célú áfa kiadásai (18-ből, 561-ből)	160	0
39	10. Vállalkozási tevékenység felhalmozási és tőke jellegű pénzforgalmi kiadásai (35+...+38)	800	0
46	E. Vállalkozási tevékenység szakfeladaton elszámolt kiadásai összesen (IV+V+VI)	71 412	67 825
47	F. Vállalkozási tevékenység szakfeladaton elszámolt kiadási maradványa (D-E)	3 149	3 291
48	G. Vállalkozási tevékenység pénzforgalmi maradványa (C+F), illetve (B-E)	4 393	3 441
49	15. Vállalkozási tevékenységet	3 149	3 291

	terhelő értékcsökkenési leírás (-) (593-ból)		
50	H. Vállalkozási tevékenység tárgyévi bevételeinek ráfordításokkal csökkentett pénzforgalmi maradványa (G-15)	1 244	150
51	16. Alaptevékenység ellátására felhasznált tárgyévi vállalkozási maradvány (-)	1 244	150
57	K. Vállalkozási tartalékba helyezendő összeg (G-16-17-J)	3 149	3 291

Vállalkozási tevékenység értékcsökkenésének elszámolása:

Megnevezés	Bruttó érték	ÉCS	Nettó	Éves ÉCS (forintban)
Hűtőszekrény	190 000	128 466	61 534	27 550
Árutároló gondola	1 193 000	360 188	832 812	172 985
Mosogatő Rozsdamentes	96 900	64 475	32 425	14 051
FRITSCH Nyújtógép	450 000	249 056	200 944	65 250
Boku spiráldagasztó	470 000	260 125	209 875	68 150
Hűtött vitrin	169 000	68 614	100 386	24 505
Hűtött munkaasztal	413 184	168 820	244 364	59 912
Etikett nyomtató	86 300	81 146	5 154	28 479
Szék Barna Samos	143 736	57 387	86 349	20 842
Szék barna karfás	288 700	115 261	173 439	41 862
Verzalit asztallap + láb	375 928	150 089	225 839	54 510
Hűtőszekrény Ariston	74 167	29 552	44 615	10 754
Hűtő vitrin	117 000	46 665	70 335	16 965
Boltok műszaki berendezés	1 510 700	1 408 179	102 521	498 531
Multistol kereskedelmi szofvter	810 400	741 713	68 687	267 432
Pohármosogató gép	270 250	107 789	162 461	39 186
Rönkfa bútorok	240 000	93 626	146 374	34 800
Pénztárgép+ vonalkód olvasó	211 200	170 326	40 874	69 696
Kávéfőzőgép	350 000	122 495	227 505	50 750
Kiflisódrógép	100 000	30 748	69 252	14 500
Zsemleosztógép	200 000	61 496	138 504	29 000
Varga ház pékárúbolt belső építészet	3 986 000	1 376 044	2 609 956	577 970
Bolt helyiség és kávézó berendezés	2 000 000	751 616	1 248 384	290 000
Hűtőszekrény Nutid	141 583	50 115	91 468	20 530
Kávéfőzőgép darálóval	250 000	87 596	162 404	36 250
Hűtőszekrény	238 600	95 165	143 435	34 597
LG Monitor és munkaállomás kiépítése	165 000	131 128	33 872	54 450
Látvány kemence	700 000	477 190	222 810	101 500
Hűtőszekrény CROWN	190 000	131 032	58 968	27 550
Egyajtós Hűtő	266 900	93 092	173 808	38 701
Ipari mosogató	221 750	78 843	142 907	32 154
Hűtőkamra, hűtőaggr.elpárologt.	310 000	78 693	231 307	44 950
Szégp.hordozható FS	187 986	187 986	0	62 035
Áruvédelmi rendsz.	1 609 961	606 955	1 003 006	233 444
Ipari Kemence	490 000	130 226	359 774	71 050
	169 900	24 116	145 784	56 067
	18 688 145	8 816 013	9 872 132	3 290 956

Vállalkozás bevételének összetétele boltokként:

2011.		
	Üzlet	Bevéte (ft)
március	pékség	581480
április	pékség	1 968 270
május	pékség	1 933 710
június	pékség	2 029 915
július	pékség	1 373 860
augusztus	pékség	1 625 715
szeptember	pékség	1 175 565
október	pékség	984 650
november	pékség	718 190
összesen		12 391 355
	Üzlet	Bevéte (ft)
április	pékség (2)	462 155
május	pékség (2)	0
június	pékség (2)	265 755
július	pékség (2)	0
augusztus	pékség (2)	215 325
szeptember	pékség (2)	0
október	pékség (2)	0
november	pékség (2)	86 240
összesen		1 029 475
	Üzlet	Bevéte (ft)
Január	szatócs	7 670
Február	szatócs	11 550
március	szatócs	0
április	szatócs	1 058 235
május	szatócs	1 574 040
június	szatócs	1 919 160
július	szatócs	1 294 780
augusztus	szatócs	1 433 060

szepember	szatócs	1 233 295
október	szatócs	944 270
november	szatócs	574 920
		10 050 980
	Üzlet	Bevéte (ft)
január	Skanken-ház	669 070
február	Skanken-ház	710 725
március	Skanken-ház	0
április	Skanken-ház	913 265
május	Skanken-ház	998 155
június	Skanken-ház	1 115 320
július	Skanken-ház	1 160 000
augusztus	Skanken-ház	1 419 445
szepember	Skanken-ház	1 263 030
október	Skanken-ház	1 395 425
november	Skanken-ház	1 083 940
december	Skanken-ház	1 077 000
		11 805 375
	Üzlet	Bevéte (ft)
február	Szatócs (2)	55 770
március	Szatócs (2)	592 610
április	Szatócs (2)	585 485
május	Szatócs (2)	924 815
június	Szatócs (2)	725 730
július	Szatócs (2)	177 650
augusztus	Szatócs (2)	20 170
szepember	Szatócs (2)	122 005
október	Szatócs (2)	501 190
november	Szatócs (2)	0
		3 705 425
	Üzlet	Bevéte (ft)
március	Resti	149 710
április	Resti	855 160
május	Resti	887 895
június	Resti	1 080 945
július	Resti	619 865
augusztus	Resti	972 420
szepember	Resti	950 520

október	Resti	387 440
november	Resti	214 415
		6 118 370
	Üzlet	Bevéte (ft)
február	Portéka	41 755
március	Portéka	465 139
április	Portéka	956 777
május	Portéka	1 379 499
június	Portéka	1 710 105
július	Portéka	1 656 984
augusztus	Portéka	1 547 849
szeptember	Portéka	1 315 215
október	Portéka	854 933
november	Portéka	400 891
december	Portéka	0
		10 329 147
	Üzlet	Bevéte (ft)
március	Portéka (2)	0
április	Portéka (2)	816 731
május	Portéka (2)	794 625
június	Portéka (2)	1 005 736
július	Portéka (2)	243 915
augusztus	Portéka (2)	576 380
szeptember	Portéka (2)	594 890
október	Portéka (2)	550 150
november	Portéka (2)	384 140
		4 966 567
	Üzlet	Bevéte (ft)
Január	mádi pince	95 020
Február	mádi pince	172 025
március	mádi pince	392 960
április	mádi pince	650 590
május	mádi pince	564 825
június	mádi pince	637 050
július	mádi pince	495 225

augusztus	mádi pince	732 425
szeptember	mádi pince	660 800
október	mádi pince	335 920
november	mádi pince	226 530
december	mádi pince	0
		4 963 370
	Üzlet	Bevéte (ft)
április	Gyurka m./fagyizó	450 015
régi gép	Gyurka m./fagyizó	293 350
május	Gyurka m./fagyizó	1 703 888
június	Gyurka m./fagyizó	1 947 250
július	Gyurka m./fagyizó	551 575
augusztus	Gyurka m./fagyizó	344 735
szeptember	Gyurka m./fagyizó	142 065
október	Gyurka m./fagyizó	322 740
november	Gyurka m./fagyizó	0
		5 755 618
	Végző összesen	71 115 682

Alapítványok, és kiszervezések:

A Szabadtéri Néprajzi Múzeum alapítvánnyal nem rendelkezik, és tevékenységet sem szervezett ki.

e) értékelés a kiszervezett tevékenységek, szervezetek helyzetéről;

Kiszervezés nem történt.

f) a gazdasági társaságokban való részvétel indoka, az ezekből származó előnyök

Gazdasági társaságban nem rendelkezünk részesedéssel.

- g) a dolgozók lakásépítési és vásárlási támogatására fordított kiadások bemutatása, a kölcsönben részesítettek száma;

A lakáskölcsönt egy munkavállalónk vette igénybe, akinek csak a monogramját használtuk a személyiségi jogok miatt.

Lakáskölcsön alakulása 2011. évben, az adatok forintban vannak megadva

Kiv.	Dátum	Szöveg	Törlesztés	Költség	Kamatjöv.	Kiutalás	Egyenleg
		Nyitó egyenleg					708 133
1.	2011.01.31	Kamat/jóváírás		1 670	60		706 523
2.	2011.02.28	Kamat/jóváírás		1 500	54		705 077
3.	2011.03.24	G M Kiutalás		4 200		240 000	460 877
4.	2011.03.31	Kamat/jóváírás		1 812	55		459 120
		2011.03.31					459 120
5.	2011.03.31	egyedi átvezetés		4 255	27 203		482 068
6.	2011.04.29	Kamat/jóváírás		1 743	39		480 364
7.	2011.05.31	Kamat/jóváírás		1 570	42		478 836
8.	2011.06.30	Kamat/jóváírás		1 570	39		477 305
9.	2011.06.30	G M. törlesztés	30 000	900			506 405
10.	2011.07.29	Kamat/jóváírás	0	1 748	40	0	504 697
11.	2011.08.31	Kamat/jóváírás	0	1 570	46	0	503 173
12.	2011.09.30	Kamat/jóváírás	0	1 570	41	0	501 644
13.	2011.09.30	G M. törlesztés	30 000	900	0	0	530 744
14.	2011.10.28	Kamat/jóváírás		1 748	41	0	529 037
15.	2011.11.30	Kamat/jóváírás		1 570	48	0	527 515
16.	2011.12.30	Kamat/jóváírás		1 570	43	0	525 988
1.	2012.01.02	G M. törlesztés	30 000	900	0	0	555 088

- h) a Kincstári Egységes Számlán (KESZ) kívül lebonyolított pénzforgalom alakulása

Egyéb számlán nem történt pénzforgalmi bonyolítás

- i) a kincstári finanszírozás továbbfejlesztése, az előirányzat gazdálkodási rendszer, a feladatfinanszírozás, a kincstári információ szolgáltatás tapasztalatai

A kincstári finanszírozás megfelelő, rugalmas ennek egyik bizonyítéka a támogatási keretünk előrehozása az év elején, ami lehetőséget biztosított Intézményünk átmeneti finanszírozására.

2.) Az alaptevékenység változása és annak gazdálkodásra gyakorolt hatása:

- a) azon rendkívüli események, illetve körülmények bemutatása, amelyek a pénzügyi helyzetre, az eszközök nagyságára és összetételének alakulására hatással voltak és a költségvetés összeállításánál még nem voltak ismertek, illetve pénzügyileg még nem kerültek rendezésre;
- b) az intézmény által ellátott többletfeladatok bemutatása;
- c) az intézmények működésének helyzete, a működési tevékenység értékelése, a megvalósuló fejlesztések, ágazati és célfeladatok hatása.

A fenti bekezdésekben elemeztük a támogatás elvonásának hatását, ami jelentősen befolyásolta a működésünket. Jelentős változás, a teremőrzés kiváltása ami jelentős megtakarítást eredményezett. Többletfeladatok a 2011. évben nem jelentkeztek. A munkák jelentős részét a korábbi vis maior károk helyreállítására fordítottuk.

2.) Az előirányzatok alakulása – az előirányzatok és a pénzforgalom egyeztetése:

- a) Kiadási-bevételi előirányzatok hatáskörönkénti módosításának alakulása, annak indoklása (kormány, irányító szervi és intézményi hatáskörben történt előirányzat módosítások);
- b) Konkrét, meghatározott feladatokra a tárcától, illetve a más fejezettől kapott előirányzatok felhasználása, az esetleges maradványok nagysága és okai;
- c) Az előirányzatok évközi változása, a tényleges teljesítést befolyásoló főbb tényezők:

Főbb kiadások:

I. Gazdálkodási mutatók:

Mutatók	2010. teljesítés	2011. teljesítés	Index %	2011. terv
Létszám (fő) (tény: statisztikai, terv: engedélyezett)	137	137	100	137
Kiadás (eFt)	1 110 849	936 994	84 %	1179011
ebből: személyi	337 728	314 469	93 %	349 296
járulék	89 425	83 178	93 %	89 975
dologi	509 551	478 096	93 %	571 629
felhalmozási (beruházási)	174 145	45 578	26 %	119 111
Bevétel (eFt)	1 157 920	891 635	77 %	1179011
ebből: működési bevétel	271 287	289 200	107%	297 500
működési célú pénzeszköz átvétel	377 514	55 833	15%	213 104
előző évi maradvány	63 819	137 045	214%	137 045
felhalmozási célú pénzeszköz átvétel	143 476	15 486	11%	137 291
költségvetési támogatás	365 520	394 071	108%	394 071

Az intézmény likviditási helyzete (szöveges ismertetés és értékelés)

Szabadtéri Néprajzi Múzeum költségvetési támogatása a 2011. évben 13%-kal csökkent, ami rendkívüli intézkedések meghozatalát tette szükségessé. A múzeumok közül elsőként áttértünk a saját munkavállalókkal megszervezett teremőrzésre, amelyet a hét három napján teljesítettük ezen a módon. A likviditási helyzetünket nagyban befolyásolta, hogy európai uniós források végső kifizetéseit a köztes szervezet késve indította el, így a forrás folyósítására, csak a 2012. évben kerül majd sor. A szállítói tartozásunk mértékét a pályázati elszámolások időbeli elcsúszása eredményezte.

Előirányzat változások hatáskörönként

#	Megnevezés	Eredeti előirányzat	Előirányzat-változás Országgyűlés és hatáskörben	Előirányzat-változás Kormány hatáskörben	Előirányzat-változás Irányító szervi hatáskörben	Előirányzat-változás Intézményi hatáskörben	Előirányzat-változás összesen	Módosított előirányzat
1	2	3	4	5	6	7	8	9
01	Személyi juttatások (02/49)	292 166	-13 685	2 762	31 300	36 753	57 130	349 296
02	Munkaadókat terhelő járulékok (02/56)	82 164	-3 695	746	4 880	5 880	7 811	89 975
03	Dologi kiadások és egyéb folyó kiadások (03/69-03/65)	364 442	-26 620	0	104 843	103 105	181 328	545 770
04	Támogatásértékű működési kiadás (04/13)	0	0	0	0	2 400	2 400	2 400
05	Működési célú pénzeszköztartás államháztartáson kívülre (04/65)	0	0	0	0	23 459	23 459	23 459
06	Ellátottak pénzbeli juttatásai (04/100)	0	0	0	0	0	0	0
07	Működési költségvetés (01+ ... +12)	738 772	-44 000	3 508	141 023	171 597	272 128	1 010 900
08	Intézményi beruházási kiadások (05/13+05/25)	95 600	-3 000	0	1 000	14 543	12 543	108 143
09	Felújítás (05/06)	0	0	0	10 968	0	10 968	10 968
10	Felhalmozási célú pénzeszköztartás államháztartáson kívülre (04/86)	49 000	0	0	0	0	0	49 000
11	Lakásépítés (05/23+05/27)	0	0	0	0	0	0	0
12	Felhalmozási kiadások (14+...+25)	144 600	-3 000	0	11 968	14 543	23 511	168 111
13	Támogatási kölcsön(ök) nyújtása, törlesztése (06/61)	0	0	0	0	0	0	0
14	Pénzforgalom nélküli kiadások (06/62+06/63+06/64+06/65+06/66)	0	0	0	0	0	0	0
15	Költségvetési kiadások összesen (13+26+...+28)	883 372	-47 000	3 508	152 991	186 140	295 639	1 179 011

16	Alap- és vállalkozási tevékenység közötti elszámolások (06/67)	0	0	0	0	150	150	150
17	Finanszírozás kiadásai (06/96+06/100)	0	0	0	0	0	0	0
18	KIADÁSOK ÖSSZESEN (29+30+31)	883 372	-47 000	3 508	152 991	186 290	295 789	1 179 161
19	Működési költségvetés bevételei (07/04+07/24+07/34+09/18+09/43+09/44+09/53+16/26)	366 600	0	0	97 500	46 504	144 004	510 604
20	Felhalmozási bevételek (08/09+08/21+08/41+09/41+09/61+16/36+11/06)	134 700	0	0	0	2 591	2 591	137 291
21	Támogatási kölcsönök igénybevétele, visszatérülése (10/60)	0	0	0	0	0	0	0
22	Költségvetési támogatás (09/05 vagy 09/06 vagy 11/27-11/06)	382 072	-47 000	3 508	55 491	0	11 999	394 071
23	Pénzforgalom nélküli bevételek (10/61+10/62+10/63+10/64)	0	0	0	0	137 045	137 045	137 045
24	Költségvetési bevételek összesen (33+...+37)	883 372	-47 000	3 508	152 991	186 140	295 639	1 179 011
25	Alap- és vállalkozási tevékenység közötti elszámolások (10/65)	0	0	0	0	150	150	150
26	Finanszírozás bevételei (10/94+10/111+10/122+10/126)	0	0	0	0	0	0	0
27	BEVÉTELEK ÖSSZESEN (38+39+40)	883 372	-47 000	3 508	152 991	186 290	295 789	1 179 161

A táblázat adatiból látjuk, hogy a kormányzati hatáskörben csökkentésre került az állami támogatás 47 millió forinttal. Minimális növekedés volt kormányzati hatáskörben, ami a bérkompenzáció eredménye. Egyéb előirányzatváltozás a többletbevétel növekedése miatt realizálódott.

3.) Az intézményi bevételek alakulása:

- a) intézményi bevételek alakulása, azok mértékét befolyásoló tényezők ismertetése, túlteljesítés vagy lemaradás okainak bemutatása az intézet gazdálkodására gyakorolt hatásuk elemzése; a többletbevételek keletkezésének okai, azok eseti illetve tartós jellege, mely kiadások finanszírozására fordították;
- b) bevétel beszedésével összefüggő behajtási problémák, a behajtás érdekében tett intézkedések, a behajthatatlan követelések állománya;
- c) Előző évi előirányzat-maradvány átvétele.

Bevételek alakulása:

Pályázati források

NKA

2011. évi NKA támogatás folyósítása (forintban megadva)

	pályázat címe	a pályázat kiírója	a pályázott összeg (Ft)	az elnyert összeg (Ft)	2011. folyósítás
1	Hagyományos járművek országos gyűjteményi DVD katalógus	Nemzeti Kulturális Alap Múzeumi Kollégium	1.600.000 Ft	1.600.000 Ft	1 200 000
2	A történelem sodrában Migráció a Dél-Dunántúlon az 1940-es években	Nemzeti Kulturális Alap Múzeumi Kollégium	3.678.750 Ft	2.000.000 Ft	2 000 000
3	A polgárosodás sikertörténete	NKA Múzeumi Kollégium	8.000.000 Ft	6.000.000 Ft	3 000 000
4	Paraszti polgárosodás tárgyi világa	NKA Múzeumi Kollégium	20.000.000Ft	17.500.000 Ft	4 375 000
5	Ház és ember 23 sz.	NKA Múzeumi Kollégium		800.000. Ft	800 000
6	A polgárosodás sikertörténete	NKA Múzeumi kollégium	20.000.000 Ft	16.000.000 Ft	16 000 000
7	Csángó Néprajzi Múzeum gyűjteményeinek gyarapodása	NKA Miniszteri keret	1.200.000 Ft	1.200.000 Ft	1 200 000
8	Székely Nemzeti Múzeum és gyűjteményei Vargha M. képz. Katalógus	NKA Miniszteri keret	1.350.000 Ft	1.350.000 Ft	1 350 000
9	Skazenek Húsvétja	NKA Kiemelt Kulturális Programok Szakmai Kollégiuma	10.000.000 Ft	4.000.000 Ft	4 000 000
10	Tükör kép tükör tárlat	NKA Múzeumi Szakmai Kollégium	1.000.000 Ft	700.000 Ft	700 000
11	Jávor Piroska és Asszonyi Tamás kiállítás megv. Katalógus	NKA Képzőművészeti szakmai kollégium	599.000	300.000 Ft	300 000

12	CANEPAL- Kultúra és természet: a juhtartás és a pásztorkodás európai öröksége önrész	NKA Kiemelt Kulturális Programok Szakmai Kollégiuma	10.100.000-Ft	10.100.000 Ft	10 100 000
13	Borsajtók (prések) országos gyűjteményi katalógus	NKA Múzeumi Kollégium	2.400.000	2.000.000	2 000 000
14	SzNM műtárgy járművek restaurálása III. ütem	NKA Múzeumi Kollégiuma	1.200.000 Ft	800.000 Ft	800 000
15	Fedezze fel a vidéki Magyarországot. SZNM állandó kiállítás vezetője	NKA Múzeumi Kollégium	1.896.000 Ft	1.500.000 Ft	1 500 000
16	Erdélyi Virágok egy kutatás margójára	NKA Múzeumi Kollégium	1.500.000 Ft	1.200.000 Ft	1 200 000
17	Múzeumok Őszi Fesztiválja	NKA Kiemelt Kulturális Programok Kollégiuma	12.000.000 Ft	5.000.000 Ft	5 000 000
18	Múzeumok Éjszakája	NKA Egyedi elbírálás	3.2280.000 Ft	3.200.000 Ft	3 200 000
19	Múzeumok Őszi Fesztiválja-Márton nap	NKA Múzeumi Szakkollégium	300.000 Ft		300 000
20	Tárgyvásárlás az Erdély épületegyütteshez	NKA Múzeumi Szakmai Kollégium	1.000.000 Ft	1.000.000	1 000 000

60 025 000

Európai Unió források bevétele

adatok forintban vannak megadva

	pályázat címe	a pályázat azonosítószáma	a pályázat kiírója	a pályázott összeg (Ft)	2011. folyósítás
1	Skanzen Örökség Iskola - praktikus tudás a jövőért	TÁMOP 3.2.11/./KMR	NFÜ	50 000 000	23 761 609
2	A Skanzen akadálymentes hozzáféréseinek biztosítása „ téli nyitva tartás terve	KMOP 4.4.2-09- 2010-005	KMOP 4.4.2-09	28,720,000 Ft	15 395 029
3	A múzeumok Mindenkinek Program - Múzeumok Oktatási-képzési szerepének erősítése, központi módszertani fejlesztés - TÁMOP-3.2.8/A-08-2008-0002		TÁMOP	438.233.032	64 317 513
4	Skanzen Örökség Program		KMOP		17 352 975

120 827 126

Egyéb hazai források

	pályázat címe	a pályázat kiírója	a pályázott összeg (Ft)	az elnyert összeg (Ft)	elszámolás	pénz érkezett	2011. folyósítás
1	Múzeumok Éjszakája	Vodafone	4 400 000 Ft	4 400 000 Ft		4.400.000 Ft 2011.12.30	4 400 000
2	MVH JuH támogatás	MVH		149.500 Ft	elszámolva	149.500-Ft 2011.01.21	149 500
3	SZKÖI	OKM-NEFMI	4.200.000 Ft	4.200.000 Ft	elszámolva	4 200 000- Ft 2011.02.23	4 200 000
4	SZKÖI	OKM-NEFMI	4.200.000 Ft	4.200.000 Ft	Visszautalt		-200 000
5	Az Év kiállítása	Pulszky Társaság		1.000.000 Ft		1 000 000 2011.09.21	1 000 000

9 549 500

OTKA támogatás

(adatok forintban vannak megadva)

	pályázat címe	a pályázat kiírója	a pályázott összeg (Ft)	az elnyert összeg (Ft)	2011. folyósítás
1	Búcsú a parasztságtól	OTKA	12.220.996	12.220.996	2 305 000
2	Búcsú a parasztságtól	OTKA	12.220.996	12.220.996	4 623 000

6 928 000

Működési bevétel:

#	Megnevezés	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés
1	2	3	4	5
01	Igazgatási szolgáltatási díj	0	0	0
02	Felügyeleti jellegű tevékenység díja	0	0	0
03	Bírság bevétele	0	0	0
04	Közhatalmi bevételek (01+...+03)	0	0	0
05	Áru- és készletértékesítés ellenértéke	6 998	55 121	55 120
06	Szolgáltatások ellenértéke	145 000	159 732	157 370
07	Egyéb sajátos bevétel	2	0	0
08	Továbbszámlázott (közvetített) szolgáltatások értéke	3 000	967	967
09	Bérleti és lízingdíj bevételek	5 000	18 392	18 392
10	Intézményi ellátási díjak	0	0	0
11	Alkalmazottak térítése	0	0	0
12	Kötbér, egyéb kártérítés, bánatpénz bevétele	0	0	0
13	Alkalmazott, hallgató, tanuló stb. kártérítése és egyéb térítése	0	0	0
14	Egyéb saját működési bevétel (05+...+13)	160 000	234 212	231 849
15	Működési kiadásokhoz kapcsolódó ÁFA visszatérülés	0	6 803	6 803
16	Kiszámlázott termékek és szolgáltatások ÁFÁ-ja	40 000	56 485	55 894
17	Fordított ÁFA miatti bevétel	0	0	0
18	Értékesített tárgyi eszközök, immateriális javak ÁFÁ-ja	0	0	0
19	Működési célú ÁFA-bevételek, -visszatérülések (15+...+18)	40 000	63 288	62 697
20	Intézményi működési bevételek összesen (14+19+23)	200 000	297 500	294 546

Bevétel növekedésének az oka, és annak felhasználása:

Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 100/B. §-a alapján a költségvetési szerv és a fejezeti kezelésű előirányzat a tervezettet meghaladó (bevételi előirányzatain felüli)

többletbevételét az irányító szerv – a Kormány irányítása vagy felügyelete alá tartozó fejezetbe sorolt költségvetési szerv, fejezeti kezelésű előirányzat kormányrendeletben meghatározott értékhatárt elérő többletbevétele esetén az államháztartásért felelős miniszter – előzetes engedélyével használhatja csak fel.

A 2011. évben a Nemzeti Erőforrás Minisztériumától engedélyt kértünk többletbevétel előirányzatosítására, ami 49,9 millió forint volt. Azonban a bevételeink tovább növekedtek ezért kérem hogy az előirányzat emeléséhez járuljanak hozzá, amely már a Nemzetgazdasági Minisztérium engedélyéhez van kötve az értékhatár túllépése miatt.

A 49,9 millió forint feletti többletbevétel összege 38,3 millió forint.

A bevételek részét két részre bontjuk:

I. BKV ZRT és vállalkozási tevékenység bevétele:

A bevételek esetében többletként jelenik meg a BKV ZRT bevétele, amely a Múzeumok Éjszakája 2011. évi rendezvényének jegybevétele, valamint Intézményünk vállalkozási tevékenységének árbevétele.

A bevétel együttesen eléri a 25 millió forintot amelyet szakmai programokra és közüzemi számlák, valamint bér és járulék kifizetésére szeretnénk fordítani.

• őszi fesztivál szakmai programra fordított kiadás	3 millió forint
• személyi juttatások vállalkozási tevékenységből	13 millió forint
• járulék kifizetés vállalkozási tevékenységből	3,5 millió forint
• közüzemi számlák kifizetése	5,5 millió forint

Kiadások összesen:

25 millió forint

A Múzeumok Őszi Fesztivál rendezvénysorozatának kiadása a programfüzet megjelentetése, a fennmaradó bér és járulék kifizetés pedig az intézmény bérkifizetésének keretét teremti meg. A közüzemi számlák kiegyenlítésénél pedig szeretnénk elkerülni hogy a szolgáltató szolgáltatását ne függesse fel.

II. Jegybevétel és bérleti díj

Bevétel második része jegybevételből és bérleti díjból tevődik össze, ami 13,3 millió forint. Az összegből 2,9 millió forint bérleti díj, és 10,1 millió forint jegybevétel.

A bevétel egy részéből felújítási előirányzatot szeretnénk létrehozni, ennek oka hogy az Európai Unió felé benyújtott Vis maior keretből sajnos nem jutottunk forráshoz, viszont a 2 milliárd forintos Európai Unió projektünket le kellett zárni, ezért a forrást költségvetésből finanszíroztuk.

Ha a vasúti töltésünket nem állítottuk volna helyre, akkor a támogatást vissza kellett volna téríteni az Európai Unió számára. A vasúti töltés felújítás mellett jelentkezett további karbantartási kiadás amit szintén saját forrásból finanszíroztunk. Az igényelt támogatásra forrás biztosítása nem történt ezért ezt saját bevételből kellett finanszírozni.

A kiadásoknál felújításra 10,1 millió előirányzatot szeretnénk tervezni, a fennmaradó rész pedig dologi kiadás, ami 3,2 millió forint.

A fenti okok miatt kérjük a többletbevétel engedélyezését az alábbi jogcímekre:

Személyi juttatás:	13.000 -eFt
Járulékok:	3.500 -eFt
Dologi kiadás:	11.700-eFt
Felújítás:	10.100-eFt
Összesen:	38.300-eFt

Működési bevételt befolyásoló tényezők:

Látogatottság:

Mutatók	2010. teljesítés	2011. terv	2011. teljesítés	Index %
Összes látogatószám	192 693	192 693	190 012	-1%
ebből: teljes árat fizető látogató	65 003	65 003	60 484	-7%
kedvezményes árat fizető	63 821	63 821	71 212	11%
Ingyenes	63 869	63 869	58 316	-9%
Diák látogatók	53 412	53 412	54 012	-
Ebből külföldi látogatók (becsült százalék)	30%	30%	30%	

Az adatokat kérjük a muzeális intézmények látogatóit megillető kedvezményekről szóló 194/2000. (XI. 24.) Korm. rendelet szerinti bontásban is (lásd melléklet).

Közművelődési tevékenység

Mutatók	2010. tény		2011. terv		2011. teljesítés	
Tárlatvezetések száma (alkalom)	71 (felnőtt) 115 (diák)				83 (felnőtt) 130 (diák)	
Ebből szakvezetések száma (alkalom)	28 (ped. továbbképzés, szakmai napok, mesterskola)				29 (ped. továbbképzés, Mesterskola, Örökség Műhely)	
Ebből tanulmánytári/látványtári vezetések száma (alkalom) látogatószám (fő)	7	65			7	126
Ebből szolgáltatással (rendezvényekkel) egybekötött vezetések száma (alkalom)	31 + 7 (születésnapok)				46 + 8 (születésnapok)	
Ebből idegen nyelvű vezetések száma (alkalom)	33 (felnőtt) 12 (diák)				37 20 (diák)	
Múzeumpedagógiai foglalkozások száma (alkalom) látogatószám (fő)	1.098	24.156			1.312	29.365
Diákok részére tartott egyéb rendezvények száma (alkalom) látogatószám (fő)	1	Alkotónap 2.900 fő	1	Alkotónap 2.900 fő	1	Alkotónap 1.011 fő
	10	Szakmai			10	Szakmai

	25	gyakorlat 30 fő Heted7 tábor 597 fő			25	gyakorlat 40 fő Heted7 Tábor 470 fő Fazekas tábor 45 fő
Egyéb közművelődési rendezvények száma (alkalom) látogatószám (fő)	4 8	Fesztiválok 38.126 fő Tanfolyam 42 fő	4 1	Fesztiválok 38.000 fő Tanfolyam 42 fő Tematikus rendezvény (Vasutas hétvége) 3.500 fő	4 1	Fesztiválok 37.433 fő Tanfolyam 112 fő Tematikus rendezvény (Vasutas hétvége) 3.770 fő

Minek köszönhető a látogatószám tartás??

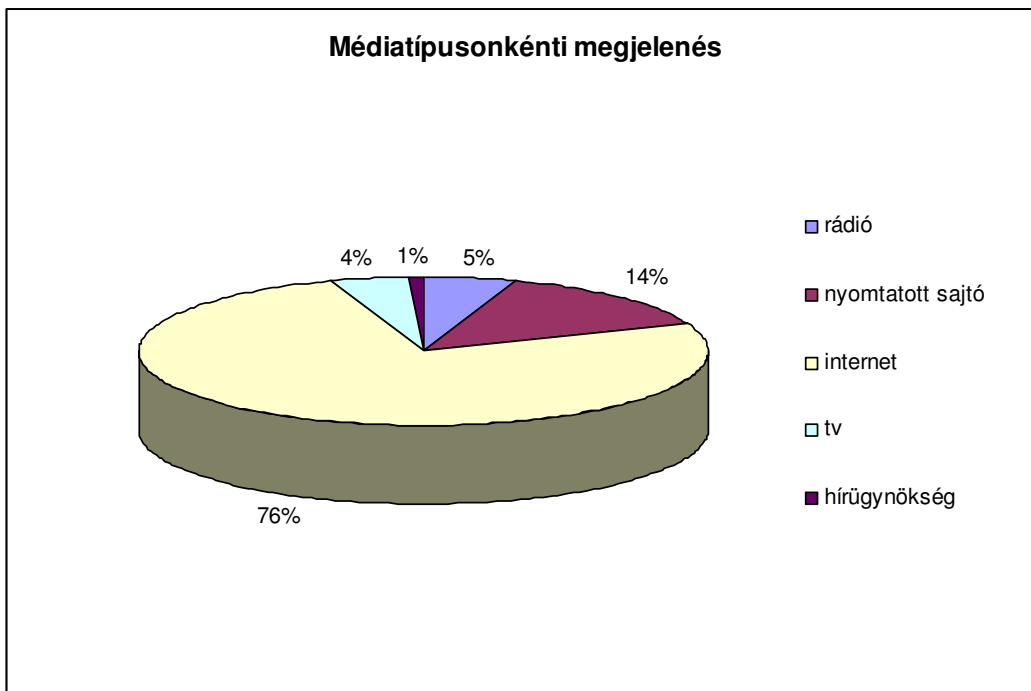
Közművelődési tevékenység tervezése

- a) Az intézmény 2011-es közművelődési tevékenységének és PR stratégiájának bemutatása és eredményei

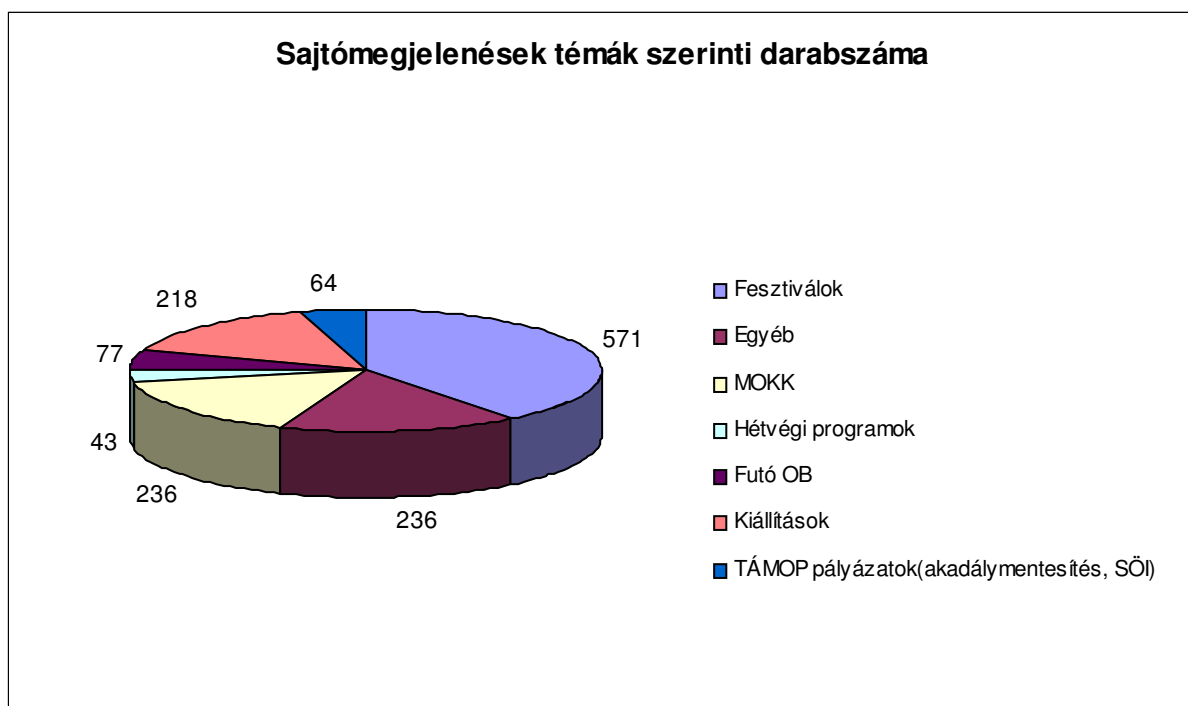
A kommunikáció területén nagy változást hozott, hogy a finanszírozásban nem számíthattunk a korábbi években jelentős forrást biztosító pályázati pénzeszközökre (SÖP). 2011-ben három számottevő kommunikációs költségvetéssel is rendelkező pályázati finanszírozású projekt valósult meg: Város és falu határán kiállítás (NKA), Skanzen Örökség Iskola (TÁMOP), Akadálymentesítés (TÁMOP).

2011-re célul tűztük ki, hogy a kommunikáció hatékonyságát igyekszünk fenntartani a megváltozott személyi és pénzügyi körülmények ellenére is. A fizetett hirdetések kényszerű visszaesése miatt a PR tevékenység kapott még nagyobb hangsúlyt, illetve a web 2-es aktivitás fokozását határoztuk meg kiemelt feladatként.

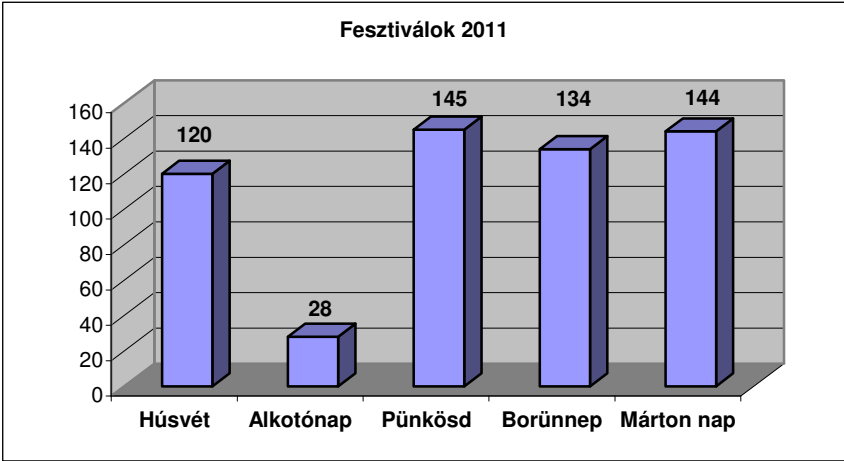
Sajtómegjelenések

A kommunikációs tevékenység eredményességét jól mutatja a megjelenéseket összesítő táblázat. A pr tevékenység elsősorban a múzeum nagyrendezvényeire koncentrált, de emellett mind nagyobb figyelmet igyekeztünk irányítani az ún. élőlázmúzeumi programokra, annak érdekében, hogy ne csak a fesztiválos napok látogatószámát növeljük. A nagyrendezvények közül kiemelkedő volt a Pünkösdi iránti érdeklődés, amely az új tematikának volt köszönhető.

Fesztiválokhoz kapcsolódó megjelenések összesítése

www.skanzen.hu

Statisztikai adatok

Látogatások száma: 251.189

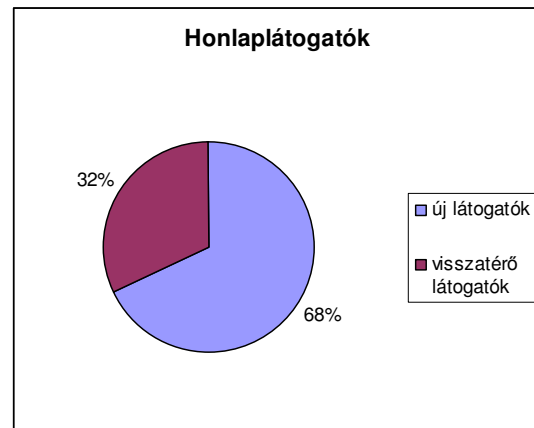
Egyedi látogatások száma: 177.083

Oldallátogatások száma: 1.114.301

A honlapon eltöltött átlagos idő: 5 perc 01 mp

Új látogatók száma: 170.583 (67,91%)

Visszatérő látogatók száma: 80.606 (32,9%)

Média együttműködések

Idén is folytatódtak a korábbi évek pozitív tapasztalatai alapján megkötött éves média-együttműködések, így idén is hirdettünk a Magyar Rádióban, a KlubRádióban, a Class Fm-en. Az országos médiumokon kívül már év elején keretszerződésben állapodtunk meg a helyi újságokkal, így a Szentendre és Vidéke hetilappal, a Budakalászi Hírmondó és a Pomázi Polgár havilapokkal. Sajnos az együttműködést nehezítette a médiumok életében bekövetkezett változás, júliustól a Budakalászi Hírmondónál főszerkesztőváltás történt, a Szentendre és vidéke júliustól csak kéthetente jelentkezik, a Pomázi Polgár teljes szerkesztőségét pedig szeptembertől szintén leváltották. A térségi, ingyenesen hozzáférhető programajánlók közül éves keretszerződést alakítottunk ki az EstLapok Kft.-vel (4 alkalmas megjelenés/év), illetve a Duna-Part programajánlóval is. Idén egy új, az édesanyáknak, gyermekeknek szóló havi, print médium, a Kincs felé nyitottunk. Az online felületek közül barter megállapodás keretében dolgoztunk együtt a www.esemenymendzser.hu oldallal, a printek közül pedig a negyedévente megjelenő Keresztzemes magazinnal. A nagyobb kampányok, a fesztiválok előtt időszakos partnerségi viszonyokat építettünk ki, felületet kötöttünk le a Rising Star Kft.-nél (Magyar Hírlap), a Ringier Kiadónál (Képes Sport, Blikk Konyha, Nemzeti Sport), a Pesti Est-nél, Fidelionál, a Geomédia Kft.-nél (Horizon magazin), a Metropollal, a Pesti Műsorral, a Port.hu-val, és a Köpönyeg.hu-val, és szpotokat sugároztunk a Target Media Sales Kft.-nél (Jazzy, Klasszik Rádió).

Reklám tevékenység - ATL kampányok

A fizetett hirdetések főként a múzeum általános kommunikációjához kapcsolódtak az idei évben, melyek outdoor-, online felületeken, nyomtatott sajtóban, rádióban jelentek meg. Fesztiválokhoz kapcsolódóan rádiós és print hirdetéseket készítettünk. Nagy figyelmet fordítottunk az online hirdetésre, melyre lehetőséget biztosítottak a különböző együttműködéseink, valamint a vásárolt médiafelületek. Idén is együtt dolgoztunk a köpönyeg.hu-val, valamint a Port.hu-val.

Az Egész évben Skanzen kampány két időszakra oszlott meg: Skanzen tavasz-nyár és Skanzen ősz-tél, melyhez külön kreatívot készítettünk a Budapest Animationnal együttműködve. E kampányunk során nyomtatott hirdetéseket jelentetünk meg városi, kistérségi, megyei és országos médiumokban. A potenciális látogatók elérése érdekében outdoor felületeket is igénybe vettünk az EPA Media metróplakát felületein reklámozva a Skanzent. A metró peron hirdetést 2011.06.1-2011.06.30. és 2011.11.01.-2011.11.15. közötti időszakokra időzítettük.

Reklám tevékenység - BTL kampányok

Megjelenés külső rendezvényen

Az előző évekhez hasonlóan a Skanzen idén is részt vett vendégként és kiállítóként az Utazás 2011 kiállításon, a Múzeumok Majálisán, a Szentendre Éjjel-Nappal, a Sziget 2011 fesztiválokon.

3 újabb rendezvényen mutathattuk meg magunkat: a májusban zajló Györkóc fesztiválon, az augusztus végén esedékes Főszezon kiállításon, valamint a Nemzeti Erőforrás Fejlesztési Minisztérium által szervezett nyílt napon, május 7-én.

Skanzen jelenlét közösségi oldalakon

2010-ben Iwiw, Twitter és Facebook közösségi oldalakon volt jelen a Skanzen. A hatékonyabb közösségi kommunikáció érdekében idén igyekeztük koncentrálni a social media-ban egy pontra, mely a Facebook volt. Abból fakadóan, hogy aktívan a Facebookon építettünk kapcsolatot az érdeklődőkkel, az Iwiw-en és Twitteren való jelenlétünk lecsökkent, ennek következtében az Iwiw közösségi oldalon a 2010-es 2.306-ról 2011-ben 2.197-re csökkent az múzeum ismerőseinek a száma. A Twitterhez (<http://twitter.com/amiskanzenunk>) tavaly csatlakozott a múzeum.

Szintén 2010-ben csatlakoztunk a Facebookhoz. A tavalyi évben a Szabadtéri profil (<http://www.facebook.com/home.php?>) mellett létre hoztunk egy rajongói oldalt Szentendrei Skanzen néven (<http://www.facebook.com/home.php?#!/pages/Szentendre-Hungary/Szentendrei-Skanzen/111061672259985>). Az aktív és intenzív közösségi jelenlétnek köszönhetően a 2010-es 836 rajongó 2011-re 2003-ra nőtt. A kommunikáció az üzenőfalon zajlott, valamint a feltöltött, megosztott képek, videók által. A napról napra készültek bejegyzések, melyek a múzeumi életbe engedtek betekintést, első kézből kaptak információt a rajongó – például a kiscsikó születésekor -, valamint a Skanzen programjairól – fesztiválok, élő múzeumi események, hétfégi programok. Nem csak a múzeumi eseményeket megelőzve posztoltunk, hanem azt követően is megosztottuk élményeinket a rajongókkal, illetve a rajongók velünk.

1) Kommunikációs tevékenység

Mutatók	2010. teljesítés	2011. terv	2011. teljesítés
TV megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	130	60	63
Rádió megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	80	75	77
Írott sajtó megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	164	200	197
E-sajtó	1.151	1.150	1.102
Fizetett hirdetések száma (médiумtól függetlenül, becsült érték)	239	350	395

A média megjelenés mutatóin jól megmutatkozik az a strukturális átrendeződés, amely a kommunikációban általánosan megfigyelhető. A televíziós – nem reklám jellegű és az írott megjelenések száma csökkenést mutat, ugyanakkor az elektronikus sajtóban a Skanzen jelenléte megtöbbszöröződött. A fizetett hirdetések tekintetében emelkedés mutatkozik, itt a médiumok között történt belső átrendeződés, a SÖP lezárultával csökkent a rádió és tv- spotok száma, jelentősen nőtt viszont a metrókocsireklám felületek és az online hirdetések száma.

4.) Az előirányzat-maradvány feladatteljesítéssel összefüggő alakulása:

- a) az előirányzat-maradvány alakulása, a 2010. évi előirányzat-maradvány főbb felhasználási jogcímei;
- b) a 2011. évben keletkezett maradvány keletkezésének oka, összetétele (feladat-elmaradás, áthúzódó kötelezettségek, bevételi többletek, stb.).

A 2010. évi előirányzat maradvány az EU-s finanszírozás maradványa, valamint pályázati pénzek, amelyek nem lettek év végén felhasználva. Az EU-s maradvány annak köszönhető, hogy az Unió egy KSZ szervén keresztül jelentős összegű előleget biztosított a számunkra. Az el nem számolt rész a mérlegben a kötelezettségek között szerepel.

A 2011. évi előirányzat maradvány jelentős része szintén az Európai Unió finanszírozásából származik, valamint minimális a működési kiadások fedezésére.

5.) Az Európai Unió forrásból megvalósuló programok alakulása: Be kell mutatni és számszerűsített adatokkal alá kell támasztani az Európai Unió programok keretében elvégzett vagy megkezdett feladatokat és az ezzel kapcsolatos ráfordításokat és az egyéb nemzetközi segélyprogramok keretében beérkezett pénz- és egyéb eszközöket, továbbá azt, hogy azokkal kapcsolatban milyen volumenű saját költségvetési források kerültek felhasználásra.

Új Magyarország Fejlesztési Tervhez kapcsolódó pályázatok megnevezése	Pályázott összeg	Elnyert összeg (Ft-ban)
Skanzen Örökség Iskola - praktikus tudás a jövőért (TÁMOP 3.2.11./KMR)	50.000.000	50.000.000 Ft
Skanzen akadálymentes hozzáféréseinek biztosítása a KMOP 4.4.2-09	30.000.000	28.720.000 Ft
„Múzeumok Mindenkinek” Program - Múzeumok oktatási-képzési szerepének erősítése, központi módszertani fejlesztés – TÁMOP-3.2.8/A-08-2008-0002.	438 233 032	438 233 032

Egyéb, nem hazai forrásokra épülő pályázatok megnevezése	Pályázott összeg	Elnyert összeg (Euro-ban)
CULTURE AND NATURE: THE EUROPEAN HERITAGE OF SHEEP FARMING AND PASTORAL LIFE” CANEPAL		1.814.985*

*Az 50%-os Európai Unió finanszírozású pályázatban 8 ország intézményei vesznek részt. A projekt pénzügyi és adminisztratív irányítása is a SzNM feladata. A pályázatban szereplő összeg a teljes program finanszírozását fedezi.

A Szabadtéri Néprajzi Múzeum tevékenységét alapjaiban határozza meg sikeres pályázati munkája. A múzeum belső szabályzatai rögzítik az intézmény pályázati munkáját, a szakmai osztályok középtávú- és éves munkatervüknek megfelelően készítik el pályázati terveiket, amelyeket a múzeum vezetése mérlegel és engedélyez.

Skanzen akadálymentes hozzáféréseinek biztosítása a KMOP 4.4.2-09

a) Az akadálymentesítés helyzete és 2011. évi célkitűzései

A 2010-ben elnyert, és a 2011-es évben magvalósult KMOP-2009-4.4.2 jelű pályázat a Skanzen téli bejáratának akadálymentesítését célozta meg. A támogatásnak köszönhetően az iroda épületen (a múzeum téli látogatói bejáratán) keresztül akadálymentesen közelíthetik meg a látogatók a múzeum legújabb állandó kiállítását az Észak-magyarországi falu tájegységet. A projekt eredményeként a követelményeknek megfelelő módon átalakítottuk az iroda épület földszinti közönségfogadó tereit, a Néprajzi Látványtárat kiegészítettük egy akadálymentes játszósarokkal, új parkoló készült az épület előtt, és rámpa vezet a látogatókat a Skanzen Vonathoz illetve a tájegységi kiállításokba.

A projekt által egyik régi tervünk vált valóra, a www.skanzen.hu akadálymentes verzióját hoztuk létre: www.skanzen.hu/akadalymentes. Az akadálymentes weblap tervezését, szerkesztését rehabilitációs szakmérnök segítségével végeztük. Az így létrejött honlap a www.skanzen.hu szerkezeti logikáját követi. A weblapra látogató A Skanzenről előzetes információkat szerezhet, így megtervezheti látogatását. Bemutatjuk a múzeum kiállításait, az akadálymentes részleget, praktikus információkat adunk, virtuális túrán bebarangolhatja a múzeumot, valamint a projekt keretében létrehozott hangos térképet is elérheti. Emellett a múzeumban zajló programokról, fogyatékkal élők számára kínált foglalkozásokról részletesen tájékozódhatnak a honlapra látogatók, sőt közvetlenül bejelentkezhetnek a Naptár segítségével, ami automatikus e-mailt generál az oktatas@szm.hu-ra. Létrehoztunk egy közösségi felületet is itt, hogy közvetlenül kapcsolatba léphessenek a múzeumi kollégákkal az érdeklődők.

Az akadálymentesítés keretében lehetőségünk volt egy régi adósságunk törlesztésére, vagyis akadálymentes, speciális információs kiadvány készítésére. A kiadvány megvalósításakor szintén rehabilitációs szakértővel dolgoztunk együtt. A Skanzen térképéhez igazodva, annak elrendezését, arculatát – amennyire a pályázati kötelező elemek engedték – megtartva készítettük el a kiadványokat összesen 5.000 példányt. Öt különböző kiadvány született meg két nyelven: magyarul és angolul. Térképet, és a négy fogyatékosági típus számára külön-külön speciális információkat tartalmazó tájékoztató lapot szerkesztettünk, természetesen a gyengénlátók számára dombornyomással ellátva, Braille-írással.

Canepal:

CANEPAL: Természet és kultúra. A juhtartás és a pásztorkodás európai hagyánya

Az Európai Bizottság Kultúra 2007-13 keretprogramja és az NKA támogatásával zajló nemzetközi projektben a múzeum munkatársai 2011-ben elvégezték a hazai kutatási feladatokat. Tíz témában elkészültek a magyar és angol nyelvű összefoglalók:

1. A juhhoz és annak felhasználásához kapcsolódó hagyományos kézművességek. (Bereczki Ibolya)
2. A juhtartáshoz kapcsolódó építészeti megoldások. (Buzás Miklós)
3. Pásztor élet: mindennapi tevékenységek, életmód, stratégiák. (Kemecsi Lajos)
4. Transzhumance utak (Kiss Kitti)
5. Táj és juhtenyésztés (Vass Erika)
6. A birka a táplálkozásban (Sári Zsolt)
7. Folklor, mitológia, néphit, népszokások, ünnepek, zene és tánc (Havay Viktória – Csonka-Takács Eszter)
8. Hagományos élelmiszerek (Szőke Judit)
9. Pásztor élet a művészetben (Filko Veronika)
10. A juhtartáson alapuló vidéki gazdálkodás- turizmus, ökogazdálkodás. (Vajda Sándor)

Sári Zsolt elkészítette a táplálkozási téma európai összefoglalóját. Az elkészült anyagok hamarosan a program honlapján lesznek elérhetőek. A témák európai összefoglalása 2012 első negyedében jelenik meg.

„Múzeumok Mindenkinek” Program - Múzeumok oktatási-képzési szerepének erősítése, központi módszertani fejlesztés – TÁMOP-3.2.8/A-08-2008-0002.

A 2006-ban alapított Múzeumi Oktatási és Képzési Központ kiemelt, fő tevékenysége a 2008-2013 közötti időszakban a „Múzeumok Mindenkinek” Program - Múzeumok oktatási-képzési szerepének erősítése, központi módszertani fejlesztés – (TÁMOP-3.2.8/A-08-2008-0002) 2011. évre vonatkozó feladatainak végrehajtása, valamint a felkészülés megkezdése a 2012-2013. évi fejlesztésekre, s a 2013 utáni öt éves fenntartási időszakra.

Az MMP projektet a 2011. évi előrehaladási programnak megfelelően maradéktalanul megvalósítottuk annak ellenére, hogy MOKK szervezetében komoly változások történtek az év első negyedében. Szinte egy időben három munkakörben – úgymint oktatásszervezés, disszemináció, múzeumi koordinátori hálózat irányítása – történt változás, távoztak szakmai megvalósítók, s kerültek új munkatársak a tevékenység ellátására. Tovább nehezítette a projekt megvalósítását, hogy a balesetet szenvedett kommunikációs referens feladatait (tájékoztatás, nyilvánosság, Múzeumok Őszi Fesztiválja) fél éven át megosztva a MOKK többi munkatársa látta el.

A MOKK fő tevékenységei: módszertani fejlesztés és kutatás, képzések, disszemináció, múzeumi koordinátori hálózat működtetése, tájékoztatás és nyilvánosság.

Kutatások, módszertani fejlesztések

Tekintettel arra, hogy 2010-ben a projektben vállalt **kutatásokat és módszertani fejlesztéseket** befejeztük, 2011-ben célunk az volt, hogy széles körben adjunk számot eredményeinkről konferenciákon, koordinátori rendezvényeken, egyetemi eseményeken.

Szakmai továbbképzések

Tevékenységeink között kiemelkedő helyet foglal el felnőttképzési szakmai tevékenységünk, melynek egyenletes színvonalát biztosítja, hogy intézményünk minősített felnőttképzési

akkreditációval rendelkeznek. 2011-ben befejeződött valamennyi (10 féle) képzésünk alapításhoz és indításhoz szükséges programakkreditáció, s ezzel teljesítettük a képzési indikátorszámot.

2011-ben **67 képzési napon 10 képzés** szervezésére került sor, melyen 137, a múzeumok és oktatási intézmények által delegált hallgató vett részt. (Közöttük 3 erdélyi múzeum munkatárs részvételét is biztosítottuk.) Ezzel összesen már 396 fő végzett a MOKK képzéseinek keretében.

Előadóiinak száma 99 fő, (melyből 13 fő az SZNM munkatársa) a témát magas szinten ismerő, a gyakorlatban is alkalmazó múzeumokban, különböző oktatási (középfokú, felsőfokú) intézményekben, minisztériumban, dolgozó szakemberek.

2011. évi képzések összesítése

Ssz	Képzés címe	Célcsoport	Időpont	Rész-t-vevők fő	
				MMP	MOKK-E
1	KRK-120 óra Kiállítás- rendezés A-Z-ig: az ötlettől a megvalósításig a közoktatás szolgálatában	múzeum	01.18 - 01.21. 02.01-02.04 02.15 – 02.18 03.01. – 03.04.	16	1*
2	IMP-30 óra Iskolák és múzeumok partnersége - pedagógus továbbképzés	pedagógus	02.10 – 02.-11 02.24. – 02-25	20	
3	SZT-60 óra Szórakoztatva tanulni, tanulva szórakozni! – projekt módszer a múzeumpedagógiában	múzeum	03.08 – 03.11. 03.22 – 03.25	14	1*
4	MKO-60 óra Múzeumi kommunikáció az oktatás szolgálatában	múzeum	05.10 – 05.13. 05.17.-05.20	10	
5	IMP-30 óra Iskolák és múzeumok partnersége - pedagógus továbbképzés	pedagógus	06. 23 – 06.24. 06-30.07.1.	22	
6	HIK-30 óra Hálózatosodás és együttműködés az iskolán kívüli szervezett tanulásban	múzeum	09.06 – 09.	10	
7	MVI-120 óra Múzeumi vezetői ismeretek	múzeum	09.19 – 09.23. 10.24.-10.28. 11.21.-11.25	16	1*
8	FOGY-30 óra „Érted – Értem” – Hogyan fogadjuk fogyatékos embertársainkat múzeumainkban?	múzeum	10. 04 – 10.07.	11	
9.	OMK-30 óra Oktatási célú múzeumi kiadványok - A feladatlaptól az online múzeumi csoportmunkáig	múzeum	10.18 – 10.21.	9	
10.	IMP-30 óra Iskolák és múzeumok partnersége - pedagógus továbbképzés	pedagógus	11.03 – 11.04 11.10.-11.11.	10	
	Összesen MMP			138	3*
	Összesen MMP+MOKK-E				141

* MOKK-E: Erdélyi hallgatók fogadása képzéseinken. A költségeket a küldő intézmény, a hallgató és az SZNM fedezi.

Skansen Örökség Iskola (SÖI)

A Skansen Örökség Iskola projekt a TÁMOP 3.2.11/10-1/KMR pályázati konstrukció keretében 2010. november 1 - 2011.december 31. között valósult meg. A Szabadtéri Néprajzi Múzeum a SKANZEN ÖRÖKSÉG ISKOLA projekt szakmai megvalósítása által olyan

színvonalas oktatási, nevelési szolgáltatások sorát hozza létre, amelyek elemei versenyképes tudást közvetítenek, helyi és országos szinten is segítik a múzeum és az oktatási és nevelési intézmények együttműködését, ezáltal változatosabbá, hatékonyabbá válik az iskolai tanítási-tanulási folyamat, illetve bizonyos kulcskompetenciák fejlesztése.

A projekt alaptétele, hogy a programok kialakításában és megvalósításában a muzeológus, a múzeumpedagógus, a pedagógus és a diák közösen vesz részt.

A projekt megvalósításának első szakaszában az előzetes igényfelmérés alapján összeállított pályázati anyagban szereplő tematikák részletes elméleti kidolgozása történt.

Skanzen Örökség Iskola - praktikus tudás a jövőért (TÁMOP 3.2.11/.KMR)

A projekt témánapok témavezetői:

Projektvezető: Csesznák Éva

Téma	Témavezetők
Vaspálya Rt. - Heti szakkör	Szeredi Pál, Szeredi Merse Pál
Értékmentő Skanzen Tábor	Buzás Miklós, Felpéczi Zsuzsa
Tan-Tár témánapok	
Népek, nyelvek, kultúrák	dr. Vass Erika, Molnár József
Városképző	dr. Kemecsi Lajos, Török Márta
Év-Kör-Kép	Dr. Csonka-Takács Eszter, Kustánné Hegyi Füstös Ilona
Ételünk, életünk	Dr. Bereczki Ibolya, B.Tódor Enikő
Csak természetesen	Jakab Lászlóné, Kemendi Ágnes
Család és közösség	Kiss Kitti, Kustánné Hegyi Füstös Ilona
Tárgyalkotó népművészet	Gombosi Beatrix, Szakács Nikoletta
Gazdálkodj okosan !	dr. Sári Zsolt, Berényi Ágnes

A témavezetők feladata volt a segédanyag megírása mellett a 3 napos programok tartalmi összeállítása, a foglalkozások forgatókönyveinek elkészítése, az előre egyeztetett időpontokban a diákok iskolai felkészítése és a múzeumi foglalkozások vezetése is.

Az iskolák részéről a legnagyobb érdeklődés az Év-kör kép címet viselő témánap iránt volt, lebonyolításában Kustánné Hegyi Füstös Ilona közreműködése kiemelkedő.

A múzeumpedagógiai osztály részéről B. Tódor Enikő az „Ételünk-Életünk”, Molnár József a „Népek, nyelvek, kultúrák” c. programok múzeumpedagógiai megvalósításáért voltak a felelősek.

Elkészültek a „Vaspálya Rt.” – történelemtanítást segítő heti szakkör, a „Tan-Tár” témánapok és az Értékmentő Skanzen Tábor alkalmankénti foglalkozásvázslatai és a hozzá kapcsolódó írott segédanyagok.

Befejeződött a Skanzen honlapján belül egy egyedi szoftver és egy múzeumpedagógiai közösségi oldal kivitelezése, ami a „Vaspálya Rt” múzeumi foglalkozásokon való részvétel előzetes felkészülését és utólagos feldolgozását segíti elő, és a 10-16 éves korosztály igényeihez igazított megfelelő kooperációs környezetet ("e-collaboration felület") teremt.

A site megtekinthető a www.skanzen.hu oldalon.

Felvettük a kapcsolatot az együttműködő partnerintézményekkel – szám szerint 17 db – , megtörténtek a személyes egyeztetések a program részletes lebonyolításának módjáról és a

módosított időpontokról. Tavasszal a szentendrei általános iskolák és óvodák részére összevont tájékoztató napot tartottunk, amelyre a sajtó képviselőit is meghívtuk. A pedagógusok és a diákok a múzeumlátogatás előtti egyeztetések után kézirat formájában kézbe kapták az előzetes felkészüléshez szükséges elméleti háttéranyagot és a diákoknak szóló, önálló kutatómunkára ösztönző feladatokat. Így lehetőségünk nyílt arra, hogy még a nyomdai kivitelezés előtt megismerhessük az iskolák véleményét és javaslatait.

A múzeumlátogatások 2011. március 22. és október 17. között a tervezettek szerint zajlottak az alábbi eredményekkel.

Szakmai megvalósulás számokban:

Vaspálya Rt – heti szakkör: összesen 24 alkalom, 2 együttműködő partner részvételével
Értékmentő Skanzen Tábor – összesen 10 tábori nap, 1 együttműködő partner részvételével
Tan-Tár Téma napok – összesen 8 téma – 159 múzeumlátogatási alkalom, 318 foglalkozás
2011. október 18-ig a 17 partnerintézményből közel 3500 gyerek vett részt a projekt keretében foglalkozásokon.

Minden témához segédanyag (12 + 1 módszertani füzet) tartalmi összeállítása, lektorálása, tesztelése és nyomdai kivitelezése

Egyedi demonstrációs szoftver és közösségi site létrehozása a Skanzen.hu oldalon

Demonstrációs tárgyak és másolatok elkészítése (polgári ruhadarabok, cserépedények stb.)

Célcsoport támogatás – anyagok, eszközök beszerzése, hátrányos helyzetűeknek étkezés, szállás, utazási költség biztosítása

6.) *Vagyongazdálkodás, az immateriális javak és tárgyi eszközök állományának alakulása:*

- a) a gazdálkodás és a vagyonváltozás összefüggései, a felhalmozással (beruházás, felújítás) összefüggő feladatok megvalósítása, az intézményi vagyon állományváltozásának értékelése (immateriális javak, ingatlanok, gépek berendezések, felszerelések, járművek);
- b) a 2011. évben végrehajtott kincstári vagyonhasznosítás, a befolyt bevétel felhasználása, a költségvetési törvényben előírt értékhatárhoz kapcsolódó eljárási szabályok betartása.

2) Intézményi terek / épületek infrastrukturális fejlesztései 2011-ben

A Közép-Magyarországi operatív program „Állami fenntartású közintézmények akadálymentesítése” megnevezésű KMOP-2009-4.4.2/09-2010-0005 kódjelű pályázatán közel 29 millió nettó támogatást nyert a múzeum. A közbeszerzési eljárás nyertese a Borzsa-Bau Kft lett, amely 2011. április 01.-én elkezdte a munkálatokat, és 2011. június 17.-én fejezte be a komplex akadálymentesítés I. ütemét. Ennek során megvalósult az irodaépület és az épület környezetének akadálymentesítése:

1.) A Tegez utca felől a busszal és gépjárművel érkező fogyatékkal élők számára akadálymentes parkoló került kialakításra, terv szerint, a megfelelő útburkolati jelek felfestésével.

- 2.) Csúszásmentes, fagyálló burkolattal ellátott, megfelelő szélességű, enyhe lejtésű járda épült a bejáratig, amelyet a nagy szintkülönbség miatt megfelelő méretű pihenővel, illetve kétoldali korláttal láttak el. Kontrasztos útburkolati vezetősáv segíti a vakok és gyengén látók tájékozódását.
- 3.) Az épületen belül a folyosók, közlekedők, közösségi terek burkolata optikai és taktilis felületű vezetősávval lett ellátva, az egyensúlyproblémákkal küszködők részére belső kétsoros, kör keresztmetszetű korlátok biztosítják a lehetőséget a kapaszkodásra.
- 4.) Akadálymentes vizesblokk került kialakításra a földszinten, az üvegfelületeken elhelyezett síkírásos információk nagyított és kontrasztos színekkel lettek felragasztva.
- 5.) Akadálymentes gyerekarok került kialakításra a Látványtárban Cecile Ranise akadálymentes szakértő tervei alapján, az ácsok kivitelezésében.

Megtörtént az irodaépület zöldtető javítása, a hiányzó, megsérült üveglapok pótlása.

A 2010. májusi árvíz okozta hatalmas károk javítására semmiféle központi kárrendezést nem kapott a múzeum, így minden munkát saját erőből kellett elvégezni. Megtörtént a Skanzen Vasút 20 méteren teljesen elpusztult töltésének visszaépítése, a patakmeder tisztítása és a szerviz út kialakítása, valamint az üzemi épület raktárai mellett aszfaltos út építése és csapadékvíz elvezetése.

A 2011. évben kincstári vagyon értékesítésünk nem történt.

7.) Tulajdonosi részesedés: be kell mutatni minden olyan gazdasági társaság nevét, székhelyét – a részesedés mennyisége és értéke feltüntetése mellett –, amelyben az intézmény a) 100%-os, b) 75%-on felüli, c) 50%-on felüli, illetve d) 25%-on felüli részesedéssel rendelkezik [figyelembe véve a 2007. évi CVI. törvény és a 254/2007. (XIV. 4.) Korm. rendelet rendelkezéseit].

Tulajdonosi részesedéssel nem rendelkezünk gazdasági társaságban.

8.) A követelések és kötelezettségek állományának alakulása: a követelések és kötelezettségek állomány alakulásának bemutatása (behajtási problémák, a behajtás érdekében tett intézkedések, az elszámolt értékvesztés, illetve a behajthatatlan követelésként kivezetett állomány nagysága, a tartozásállomány éves alakulásának indokai).

A Szabadtéri Néprajzi Múzeum tartozás állománya nem jelentős, a tartozások jelentős része szállítói tartozás, köztartozásunk pedig nincs, az adóhatóság felé járulékfizetési kötelezettségeinket rendszeresen teljesítjük. A jelenlegi szállítói tartozásunk december 31-ig 64 millió forint, ami jelentős de a pályázati pénzek késői finanszírozásából adódik. Követelésünk jelentős része befolyt, azonban két esetben a bírósághoz fordultunk, jogi döntés a 2012. évben várható.

9.) A letéti számla pénzforgalma: rövid szöveges indoklás a letéti számlák vezetésének indokairól, azok éves forgalmáról, állománváról.

Letéti számlával nem rendelkezünk.

10.) Befizetési kötelezettségek éves teljesítése: rövid szöveges indoklás az év során történt maradvány befizetésekről, a 1025/2011. (II.11.), illetve a 1316/2011. (IX. 19.) Korm. határozatok alapján elrendelt befizetési kötelezettségek teljesítéséről, a 2011. évre áthúzódó teljesítések okairól, stb.

Befizetési kötelezettségünket teljesítettük, amelyet a Minisztérium visszautalt a részünkre.

11.) Egyéb, az intézmény által lényegesnek tartott információk

Emberi erőforrás

A Szabadtéri Néprajzi Múzeum 2011-ben az előző évet meghatározó humán erőforrással gazdálkodhatott. A tervezett és betöltött személyi létszám 137 fő volt. A központi költségvetési megszorításokból fakadó kötelező, mintegy 20%-nyi csoportos létszámleépítésre 2011-ben még nem került sor, noha a novemberi miniszteri levelet követően, a szükséges előkészítő tanácskozások, egyeztetések a munkavállalói képvisellel megkezdődtek. 2011. december 15-én a csoportos létszámleépítésben érintett munkatársak levélben írásos tájékoztatást kaptak a leépítés folyamatáról.

A 2011. I. negyedében központilag elhatározott költségvetési támogatás zárolása, ill. elvonása (46 M Ft) alapjaiban rázta meg humán erőforrás gazdálkodásunkat. Fentebb említett jelentős elvonás lehetetlenné tette, hogy a múzeum alapműködését biztosítva, a korábbi évek megszokott létszámával üzemelhessünk. Speciális helyzetünkből fakadóan, időszakosan, mintegy 60-70 kiállításórt/teremórt kell időről időre meghatározott közalkalmazotti jogviszonnyal alkalmazni.

2011 tavaszán saját hatáskörben az intézményvezetés bevezette a teljes szakalkalmazotti és adminisztratív munkakörben dolgozóinak részleges bevonását a teremőri feladatok ellátásába. A külsős, nem állandó állományban lévő teremőrök túlnyomó többsége csak péntek, szombat, vasárnap került alkalmazásra, míg a köztes időszakban, tehát kedden, szerdán és csütörtökön az állandóan foglalkoztatottak – a főigazgatótól a titkárnőig – látták el az állandó kiállítások őrzését. Ezen intézkedés közel 26 millió forint bérmegtakarítást jelentett intézményünk számára, mely a 46 milliós teljes elvonás több mint 50 %-át fedezte. A kezdeti munkavállalói ellenérzések leküzdése után, most már elmondhatjuk, hogy mind látogatóink, mind pedig munkatársaink elégedettek voltak e kényszer szülte megoldás eredményeivel, ti. az ismeretátadás színvonala lényegesen magasabb lett. Ugyanakkor, nem hallgathatjuk el ezen intézkedés árnyoldalainak említését is, hiszen magunk is tisztában vagyunk azzal, hogy az ilyen típusú foglalkoztatás magasán kvalifikált dolgozók esetében nem kifizetődő. A 2011 januárjában a Minisztérium által elfogadott munkatervünket is, e rendelkezések miatt módosítani, ezen belül is csökkenteni kellett, hiszen szakalkalmazottaink és adminisztratív dolgozóink 5 napos munkahetéből hét hónapon keresztül 1-1 nap mindig kiesett teremőri kötelezettségek ellátása miatt, tehát nem tudott a saját munkájával az eredeti munkatervben megfogalmazott intenzitással és eredményességgel foglalkozni.

A 2011. év végi munkajelentések elkészültekor örömmel tapasztalta a múzeum vezetése, hogy nem csak a februárban csökkentett munkatervet tudtuk szinte maradéktalanul teljesíteni,

de bizonyos esetekben (tudományos munka, gyűjteményi feltárások, ismeretátadás és közzététel, stb.) szinte az eredeti munkatervet tudtuk teljesíteni. Nagyon fontos szempontnak tekintem és érzem azt, hogy a múzeum közismerten magas színvonalú szervezeti kultúrájának köszönhetően, a munkatársi gárda alkalmas és képes - megszorítások esetén is - eredményes és megfeszített munkára.

A munkaerő gazdálkodás tekintetében fontos kiemelni azt a, döntően 2011 második felében bevezetett metódust, mely szerint az interpretációs-ismeretátadási alapfeladatok ellátásában a külsős szakértőket és munkavállalókat folyamatosan felváltjuk belső munkatársakkal. Egy külsős múzeumpedagógus alkalmazása bérkiáramlást eredményez, még akkor is, ha maga az eladott termék – esetünkben egy múzeumpedagógiai foglalkozás – rentábilis is, s megtermeli a külsős szakember bérét.

Meghatározott korosztályok és foglalkozástípusok esetében az egyetemet és főiskolát végzett munkatársak oktatási-ismeretátadási kapacitására egyre nagyobb mértékben számítunk.

Ezen törekvésünk eredményeképpen kb. 2,5 – 3 M Ft-ot tudunk megspórolni.

Végezetül, a 2011-es év végén esedékes kötelező létszámleépítés döntés előkészítő folyamatában a teljes múzeumi állományra vonatkozó ún. rejtett kompetencia felmérést végeztünk. E vizsgálat célja az volt, hogy feltárjuk a maradó állandó munkaviszonnyal rendelkező munkatársaink egy költségvetési megszorítás esetén milyen plusz feladatokat tudnak ellátni. Pld. a Gondnokság szakemberei között így találtunk két szobafestőt, vagy mintegy fél tucat tanári diplomával rendelkezőt, akik könnyen részt vehetnek az oktatásban.

Eszközök erőforrása

Mezőgazdasági eszközök

Az európai uniós támogatás keretében a korábbi években jelentős területbővülést realizáltunk, ami a korszerű gépek használatával egy hatékony gazdálkodás kialakítását hozta magával. A Szabadtéri Néprajzi Múzeum területe a beruházás után eléri a 60 hektárt, aminek a karbantartása, mezőgazdasági munkálatai jelentős kiadással járnak.

Korábbi évek fejlesztésének köszönhetően korszerű technikai eszközök állnak a rendelkezésünkre. A gazdaságosság mérésénél és értékelésénél érdemes összevetni a korábbi évek gépparkját. A 2011. évben a mezőgazdasági eszközeinket bővítettük egy IFA gyártmányú multicar típusú tehergépjárművel. Első gondolatra, a gépjármű csak egy a sok közül, azonban funkcióját tekintve jelentős időmegtakarítást eredményez. A területen jelentős a földmunka, és a belső szállítás, az új jármű már billenős rakfelülettel rendelkezik, ami köbméterenkénti lerakodásnál akár fél óra munkaidő megtakarítást eredményezhet. Gazdaságosság területén is megtakarítást jelentkezik a gépjármű teherbírása miatt, ezáltal a korábbi szállítható földmennyiség háromszorosát eltudja szállítani kellő biztonsággal. A szerkezeti váltás karbantartási költségeinket csökkentik.

A tartós befektetések különböző formáira jellemző a nagy egyedi érték, a relatíve hosszú élettartam, valamint a fokozatos elhasználódás és az ezzel rendszerint együtt járó lassú megtérülés. Az állóeszközök általános jellemzője, hogy meghatározzák a termelés környezeti feltételrendszerét. A gépesítés azonban ezen túl azzal a sajátossággal is rendelkezik, hogy közvetlen hatást gyakorol a hozamok, és így áttételesen a termelés eredményességének alakulására is.

A gépesítés gazdasági hatásai:

- A gépesítés megkönnyíti az emberi munkát és kedvező munkahelyi környezetet teremt.
- Hozzájárul a technológiai rendszer fejlődéséhez.
- Előmozdítja a termékminőség javulását.

Mezőgazdasági területeink eredményességét a gépesítés alapvetően befolyásolja. Vannak olyan termékeink, területein, amelyek esetén a gépekkel, illetve azok munkájával kapcsolatos költségek elérhetik a teljes önköltség 60-75 %-át is.. Teljesen érthetőek azok a törekvések, amelyek a versenyképesség fokozásának érdekében az önköltség csökkentését helyezik előtérbe, s annak egyik leghatásosabb útjaként a gépesítéssel kapcsolatos költségek lefaragását jelölik meg. A gépesítés *gazdasági* hatásai igen figyelemre méltóak, hiszen a gépesítést végső soron az minősíti, hogy a gépesített termelés *gazdaságilag* eredményes volt-e vagy sem.

A korábbi években a terület fűnyírására mintegy 6 millió forintot költöttünk, amely az új gépek beszerzése után mintegy 2 millió forintra csökkent, ezáltal az éves megtakarítás eléri az 2011. évben is az **4 millió** forintot.

Továbbá jelentős megtakarítást jelent, hogy az új gépek szerviz igénye alacsony. A gépi eszközök kora erőteljesen befolyásolja gazdasági hatásukat. Elhasználódott eszközök alkalmazása esetén az üzembiztonság alacsonyfokú, a gépi munkákat magas felújítási és üzemeltetési költségek terhelik. Ezzel szemben új eszköz beszerzése és felhasználása tőkeigényes, a kedvező üzemeltetési tulajdonságok, az energiatakarékos működés, az úgy mennyiségi, mint minőségi értelemben alacsonyabb termésvesztés, azonban mérséklék a gazdasági áldozatot. Az egyszerre felmerülő magas beruházási költség elkerülése és az üzembiztonság egyidejű fokozása érdekében rendelkezésre álló lehetőség a gépek bérlete

Gépjárművek

A gépjárműveknél a fogyasztás csökkentésére helyeztük a hangsúlyt, amellyel eredményeket tudtunk elérni. A korábbi racionalitás után arra az elhatározásra jutottunk, hogy GPS rendszert szereltetünk a gépjárművekre, amelyek intézményünk a közutakon használ. A rendszer bevezetése megtakarítást fog eredményezni a 2012. évtől.

Az üzemanyag várható megtakarítása: 1 millió forint

A műholdas rendszer egyéb előnyei:

A GPS műholdas járműkövetési rendszerből generált **elektronikus, vagy más néven digitális menetlevélnek számos előnye van**, első és legfontosabb természetesen a járműkövetés GPS műholdas mivolta miatti valós pontosság. Ezen felül az adatok egészen addig visszakereshetőek, értékelhetőek amikortól Ön GPS műholdas járműkövetési rendszert használ. Nem kell a régi poros archivált dokumentumokban keresgélni, flottakezelő flottamenedzsere mindössze beírja a dátumot, és a GPS műholdas járműkövetési rendszere már hozza is az értékelni kívánt időszakot, ezzel biztosítva a hatékony flottakezelés adminisztrációt.

Infrastruktúra, egyéb erőforrása

- A külső karbantartási szerződéseink jelentős részét felmondtuk, amelyek hatása a 2012-es évben fog jelentkezni, az elért megtakarítás **2 millió** forintot.

Telefon költség racionalizálása

A felmérések szerint az alkalmazottak közel 80%-a napi rendszerességgel használja az internetet. Az ISDN rendszer lehetővé teszi az IP telefonok használatát.

IP telefonrendszer tulajdonképpen a hagyományos telefonközponti forgalom lebonyolítását, illetve a telefonközponti szolgáltatások igénybevételét teszi lehetővé a számítástechnikai hálózatának felhasználásával.

Az IP rendszer abban különbözik alapvetően a hagyományos telefonközponti rendszerektől, hogy nem igényel külön kábelhálózatot, hanem a beszédátvitel is a meglévő számítógép hálózaton keresztül az adatátvitellel integrálva történik.

Az IP telefonok közvetlenül ethernet hálózathoz kapcsolódnak, és a szabványos VoIP protokoll segítségével történik az emberi hang átalakítása és átvitele. Az IP telefonrendszert különböző szabványos interfészekon, pl. ISDN2, ISDN30 keresztül kapcsolhatjuk a nyilvános telefonhálózathoz vagy a meglévő hagyományos alközpontjához. A mobil költségek csökkentésének céljából az IP telefonrendszer GSM adaptereken keresztül közvetlenül csatlakozhat egy, vagy több mobil szolgáltató hálózatához. Az IP technológia lehetőséget biztosít arra is, hogy közvetlen IP kapcsolaton H.323 és SIP protokollokon keresztül más telefonközpontokhoz vagy szolgáltatókhoz kapcsolódjanak.

Az IP telefonrendszerek előnyei az integrált és a szabványos VoIP alapú átvitelből erednek, mivel az integrált infrastruktúra hatékonyabban használható ki és tartható fenn, illetve az IP telefonrendszerek és a vállalati alkalmazások gyorsabban, költséghatékonyabban integrálhatók, mert ma már az alkalmazások is nagyrészt az IP szabványon alapulnak.

Intézményünk próba üzemmél 4 db IP telefont használt a 2011. évben ami bebizonyította, hogy a rendszer stabil. A beruházás után a múzeumnak közel **1-1,5** millió forint megtakarítást

Szentendre, 2012. április 20.

Dr. Cseri Miklós
főigazgató

